

EVROPSKÁ DOHODA
zakládající přidružení
mezi Českou republikou na jedné straně
a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy
na straně druhé

Česká republika,
(dále uváděná jako ČR),

na jedné straně a

Belgické království,
Dánské království,
Francouzská republika,
Irsko,
Italská republika,
Nizozemské království,
Portugalská republika,
Řecká republika,
Spojené království Velké Británie a Severního Irska,
Spolková republika Německo,
Španělské království,
Velkovévodství Lucemburské,

smluvní strany Smlouvy zakládající Evropské hospodářské společenství, Smlouvy zakládající Evropské společenství uhlí a oceli a Smlouvy zakládající Evropské společenství pro atomovou energii,

dále uváděné jako "**členské státy**" a

Evropské hospodářské společenství, Evropské společenství pro atomovou energii a Evropské společenství uhlí a oceli,

dále uváděné jako "**Společenství**",

na druhé straně

majíce na zřeteli význam vztahů mezi ČR a Společenstvím a jeho členskými státy a společných hodnot, které sdílejí,

uznávajíce, že ČR a Společenství si přejí posílit tyto vztahy a vytvořit těsné a trvalé vztahy, založené na vzájemnosti, které umožní ČR zúčastnit se procesu evropské integrace, posilující a rozšiřující tak vztahy založené v minulosti zejména Dohodou o obchodu, obchodní a hospodářské spolupráci, podepsanou 7. května 1990 a Prozatímní dohodou mezi Společenstvím a ČSFR, která vstoupila v platnost 1. března 1992,

uznávajíce, že rozdělení ČSFR k 1. lednu 1993 dříve než vstoupila v platnost Evropská dohoda, podepsaná mezi Společenstvím a ČSFR 16. prosince 1991, vyvolalo potřebu uzavřít samostatné Evropské dohody s ČR a se SR,

majíce na zřeteli příležitost pro kvalitativně nové vztahy, kterou nabízí nástup nové demokracie v ČR,

majíce na zřeteli odhodlání ČR a Společenství a jeho členských států posilovat politické a hospodářské svobody, které tvoří vlastní základ přidružení,

uznávajíce nastolení nového politického řádu v ČR, jenž ctí svrchovanost práva, včetně práv příslušníků národnostních menšin, a v němž působí systém více politických stran se svobodnými a demokratickými volbami,

přiznávajíce připravenost Společenství přispívat k posilování tohoto nového demokratického řádu, jakož i podporovat vytvoření nového ekonomického řádu v ČR, založeného na principech svobodného tržního hospodářství,

majíce na zřeteli pevné odhodlání ČR, Společenství a jeho členských států plně dodržovat všechny zásady a ustanovení obsažené zvláště v Závěrečném aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě (KBSE), v závěrečných dokumentech z Vídně a Madridu a v Pařížské chartě pro novou Evropu,

jsouce si vědomy důležitosti této Evropské dohody, dále jen "Dohoda", pro vytváření systému stability v Evropě, založeného na spolupráci se Společenstvím jako jedním ze základních kamenů,

jsouce přesvědčeny, že by měl být vytvořen vztah mezi plným uskutečňováním přidružení na jedné straně a mezi skutečným dovršením politických, ekonomických a právních reforem v ČR na straně druhé, jakož i zaváděním faktorů nezbytných pro spolupráci a sbližování systémů stran, zvláště ve světle závěrů Bonnské konference KBSE,

vedeny přáním zahájit pravidelný politický dialog o dvoustranných a mezinárodních otázkách společného zájmu,

berouce v úvahu ochotu Společenství poskytovat rozhodující podporu uskutečňování reformy a pomáhat ČR vyrovnávat se s hospodářskými a sociálními důsledky strukturálních změn,

berouce v úvahu dále ochotu Společenství vytvářet nástroje spolupráce a hospodářské, technické a finanční pomoci na globálním a dlouholetém základě,

majíce na zřeteli oddanost ČR a Společenství volnému obchodu a zvláště pak dodržování práv a závazků vyplývajících ze Všeobecné dohody o clech a obchodu,

majíce na mysli hospodářské a sociální nerovnosti mezi ČR a Společenstvím a uznávajíce tak, že cílů tohoto přidružení by mělo být dosaženo prostřednictvím příslušných ustanovení této dohody,

jsouce přesvědčeny, že tato dohoda vytvoří nové ovzduší pro jejich ekonomické vztahy a zejména pro rozvoj obchodu a investic, nástrojů nezbytných pro hospodářskou restrukturalizaci a technologickou modernizaci,

vedeny přáním navázat kulturní spolupráci a rozvíjet výměnu informací,

uznávajíce skutečnost, že konečným cílem ČR je přijetí do Společenství a že toto přidružení, podle názoru stran, bude napomáhat ČR k dosažení tohoto cíle,

se rozhodly uzavřít tuto Dohodu a za tím účelem ustanovily své zplnomocněné zástupce,

Česká republika,
Josef ZIELENIEC
ministr zahraničních věcí

Belgické království,
Robert URBAIN
státní tajemník pro zahraniční obchod a evropské záležitosti

Dánské království,
Niels HELVEG PETERSEN
ministr zahraničních věcí

Francouzská republika,
Alain JUPPE
ministr zahraničních věcí

Irsko,
Dick SPRING
ministr zahraničních věcí

Italská republika,
Paolo BARATTA
státní tajemník pro zahraniční obchod

Nizozemské království,
Peter KOOIJMANS
ministr zahraničních věcí

Portugalská republika,
José Manuel DURAO BARROSO
ministr zahraničních věcí

Řecká republika,
Michel PAPAKONSTANTINO
ministr zahraničních věcí

Spojené království Velké Británie a Severního Irska,
David HEATHCOAT-AMORY
státní ministr pro zahraniční věci

Spolková republika Německo,
Klaus KINKEL
ministr zahraničních věcí

Španělské království,
Javier SOLANA
ministr zahraničních věcí

Velkovévodství Lucemburské,
Jacques POOS
ministr zahraničních věcí

Evropské hospodářské společenství, Evropské společenství pro
atomovou energii a Evropské společenství uhlí a oceli,
Willy CLAES
ministr zahraničních věcí Belgického království,
úřadující předseda Rady Evropských společenství,

Sir Leon BRITTAN
místopředseda Komise Evropských společenství,

Hans VAN DEN BROEK
člen Komise Evropských společenství,

kterí si vyměnili své plné moci, shledali je v náležité formě, a dohodly se takto:

Čl. 1

1. Tímto se zakládá přidružení mezi ČR na straně jedné a Společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé.

2. Cílem této dohody je:

- poskytnout vhodný rámec pro politický dialog umožňující rozvoj těsných politických vztahů mezi stranami;
- podporovat rozvoj obchodu a harmonických ekonomických vztahů mezi stranami a tím posílit i dynamický hospodářský rozvoj a prosperitu v ČR;
- poskytnout základnu pro finanční a technickou pomoc Společenství ČR;
- poskytnout vhodný rámec pro postupnou integraci ČR do Společenství. ČR bude za tím účelem působit ke splnění nutných podmínek;
- podporovat spolupráci v kulturních otázkách.

HLAVA I

Politický dialog

Čl. 2

Mezi stranami se zahajuje pravidelný politický dialog, který tyto hodlají rozvíjet a prohlubovat jako účinný prostředek, jenž doprovází a upevňuje sbližování mezi ČR a Společenstvím, podporuje politické a ekonomické změny probíhající v této zemi a přispívá k vytváření trvalých vztahů solidarity a nových forem spolupráce.

Politický dialog a spolupráce založené na společných hodnotách a cílech:

- usnadní plné zapojení ČR do společenství demokratických národů a postupné sbližování se Společenstvím. Hospodářské sbližování, jež stanoví tato dohoda, povede k větší politické konvergenci;
- povede ke vzrůstající konvergenci postojů k mezinárodním otázkám, zvláště k těm otázkám, které mohou mít podstatné důsledky pro jednu nebo druhou stranu;
- přispěje ke sbližování postojů stran v bezpečnostních otázkách.

Čl. 3

Na ministerské úrovni bude politický dialog probíhat v rámci Rady přidružení. Ta bude mít obecnou odpovědnost za všechny otázky, které jí budou chtít strany předložit.

Čl. 4

Ostatní postupy a mechanismy pro politický dialog budou vytvořeny stranami, a to zejména v následujících formách:

- setkání, podle potřeby, prezidenta ČR na jedné straně a předsedy Evropské Rady a předsedy Komise Evropských společenství na druhé straně;
- setkání na úrovni vyšších představitelů (politických ředitelů) mezi představiteli ČR na jedné straně a předsednictva Rady Evropských společenství a Komise na straně druhé;
- plné využívání diplomatického spojení;
- začlenění ČR do skupiny zemí získávajících pravidelné informace o otázkách projednávaných v Evropské politické spolupráci, jakož i výměna informací s ohledem na dosažení cílů vymezených v článku 2;
- všechny další prostředky, které by mohly užitečně přispět k utřídění, rozvoji a zvyšování úrovně tohoto dialogu.

Čl. 5

Politický dialog na parlamentní úrovni bude probíhat v rámci Parlamentního výboru přidružení.

HLAVA II

Všeobecné zásady

Čl. 6

Úcta k demokratickým zásadám a lidským právům stanoveným v Helsinském závěrečném aktu a Pařížské chartě pro novou Evropu, stejně jako zásady tržní ekonomiky, působí na domácí a zahraniční politiku stran a vytváří základní prvky tohoto přidružení.

Čl. 7

1. Přidružení zahrnuje přechodné období v maximální době trvání deseti let, rozdělené do dvou po sobě jdoucích etap, z nichž každá potrvá v zásadě pět let. První etapa začíná vstupem této dohody v platnost.

2. Rada přidružení bude pravidelně posuzovat provádění této dohody a realizaci ekonomických reforem v ČR na základě zásad zakotvených v preambuli.

3. Během období dvanácti měsíců, které budou předcházet uplynutí první etapy, se sejde Rada přidružení, aby rozhodla o přechodu do druhé etapy, jakož i o možných změnách, které by mohly nastat, pokud jde o obsah ustanovení, jimiž se bude řídit druhá etapa. Přitom bude brát v úvahu výsledky posuzování zmíněného v odstavci 2.

4. Dvě etapy uvedené v odstavcích 1, 2 a 3 se nebudou vztahovat k hlavě III.

HLAVA III

Volný pohyb zboží

Čl. 8

1. ČR a Společenství budou postupně vytvářet oblast volného obchodu v přechodném období v maximálním trvání deseti let, počínaje vstupem této dohody v platnost, v souladu s ustanoveními této dohody a v souladu s ustanoveními Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT).

2. Na klasifikaci zboží při obchodu mezi oběma stranami bude aplikována kombinovaná nomenklatura zboží.

3. Základním clem na každý výrobek, na který se mají vztahovat následná snížení podle této dohody, bude všeobecně uplatňované clo platné v ČSFR ke dni 29. února 1992.

4. Jestliže po vstupu této dohody v platnost dojde k všeobecnému snížení celních sazeb, zvláště pak ke snížení podle dohody o celních sazbách, sjednané jako výsledek Uruguayského kola GATT, tato snížená cla nahradí cla základní, uvedená v odstavci 3, počínaje dnem, kdy se toto snížení uplatní.

5. ČR a Společenství si vzájemně oznámí svá základní cla.

ODDÍL I

Průmyslové výrobky

Čl. 9

1. Ustanovení tohoto oddílu se budou vztahovat na výrobky mající původ v ČR a ve Společenství, které jsou uvedeny v kapitolách 25 až 97 kombinované nomenklatury, s výjimkou výrobků uvedených v příloze I.

2. Ustanovení článků 10 až 14 včetně se nevztahují na výrobky, uvedené v člancích 16 a 17.

Čl. 10

1. Dovozní cla, kterým ve Společenství podléhají výrobky mající původ v ČR, s výjimkou výrobků uvedených v příloze II a III, budou zrušena se vstupem této dohody v platnost.

2. Dovozní cla, kterým ve Společenství podléhají výrobky mající původ v ČR, uvedené v příloze II, budou snížena ke dni vstupu této dohody v platnost o 20 % základního cla a jeden rok poté o dalších 20 % základního cla. Cla budou úplně zrušena koncem druhého roku od vstupu této dohody v platnost.

3. Výrobky mající původ v ČR, uvedené v příloze III, budou požívat výhod pozastavení dovozních cel v rámci limitů ročních celních kvót nebo stropů Společenství, které se budou postupně zvyšovat v souladu s podmínkami, uvedenými v této příloze tak, aby bylo dosaženo úplného zrušení dovozních cel na příslušné výrobky koncem třetího roku od vstupu Dohody v platnost.

Současně budou postupně odbourávána dovozní cla, vztahující se na dovozní množství přesahující výše uvedené kvóty nebo stropy, a to ročními sníženími o 15 %, počínaje vstupem této dohody v platnost. Zbývající cla budou zrušena ke konci třetího roku.

4. Kvantitativní omezení a opatření s účinkem rovnocenným kvantitativním omezením na dovoz do Společenství budou, pokud jde o výrobky mající původ v ČR, zrušena ke dni vstupu této dohody v platnost.

Čl. 11

1. Dovozní cla, kterým v ČR podléhají výrobky mající původ ve Společenství, uvedené v příloze IV, budou zrušena dnem vstupu této dohody v platnost.

2. Dovozní cla, kterým v ČR podléhají výrobky mající původ ve Společenství, uvedené v příloze V, budou postupně snižována v souladu s následujícím časovým harmonogramem:

- dnem vstupu této dohody v platnost bude každé clo sníženo na 80% základního cla;
- tři roky po dni vstupu této dohody v platnost bude každé clo sníženo na 40 % základního cla;
- pět let po dni vstupu této dohody v platnost budou zbývající cla odstraněna.

3. Dovozní cla, kterým v ČR podléhají výrobky mající původ ve Společenství, uvedené v příloze VI, budou postupně snižována v souladu s následujícím časovým harmonogramem:

- tři roky po dni vstupu této dohody v platnost bude každé clo sníženo na 80 % základního cla;
- pět let po dni vstupu této dohody v platnost bude každé clo sníženo na 60 % základního cla;
- sedm let po dni vstupu této dohody v platnost bude každé clo sníženo na 40 % základního cla;
- devět let po dni vstupu této dohody v platnost budou zbývající cla odstraněna.

4. Dovozní cla, kterým v ČR podléhají výrobky mající původ ve Společenství, uvedené v příloze VII, budou postupně snižována v souladu s následujícím časovým harmonogramem:

- dnem vstupu této dohody v platnost bude každé clo sníženo na 80 % základního cla;
- tři roky po dni vstupu této dohody v platnost bude každé clo sníženo na 60 % základního cla;
- pět let po dni vstupu této dohody v platnost bude každé clo sníženo na 40 % základního cla;
- sedm let po dni vstupu této dohody v platnost bude každé clo sníženo na 20 % základního cla;
- devět let po dni vstupu této dohody v platnost budou zbývající cla odstraněna.

5. Kvantitativní omezení dovozu do ČR pro výrobky mající

původ ve Společenství budou zrušena se vstupem této dohody v platnost vyjma omezení na ty výrobky, které jsou uvedeny v příloze VIII, a která budou postupně rušena do skončení přechodného období.

6. Opatření s účinkem rovnocenným kvantitativním omezením na dovoz do ČR pro výrobky mající původ ve Společenství budou zrušena se vstupem této dohody v platnost.

Čl. 12

Ustanovení o zrušení dovozních cel se rovněž použijí na dovozní cla fiskální povahy.

Čl. 13

ČR a Společenství zruší se vstupem této dohody v platnost ve vzájemném obchodu veškeré poplatky s účinkem rovnocenným dovozním clům.

Čl. 14

1. ČR a Společenství vzájemně postupně zruší nejpozději ke konci pátého roku po vstupu této dohody v platnost veškerá vývozní cla a poplatky s rovnocenným účinkem.

2. Společenství zruší ke vstupu této dohody v platnost kvantitativní omezení vývozu do ČR a veškerá opatření s rovnocenným účinkem.

3. ČR zruší ke vstupu této dohody v platnost kvantitativní omezení vývozu do Společenství a veškerá opatření s rovnocenným účinkem, s výjimkou těch omezení uvedených v příloze IX, která budou zrušena nejpozději ke konci pátého roku po vstupu této dohody v platnost.

Čl. 15

Každá strana prohlašuje, že je připravena snížit svá cla v obchodu s druhou stranou rychleji, než je stanoveno v článcích 10 a 11, jestliže to umožní její celková ekonomická situace a stav příslušného hospodářského odvětví.

Rada přidružení může za tím účelem dávat doporučení.

Čl. 16

Protokol č. 1 stanoví úpravu, která se použije na v něm uvedené textilní výrobky.

Protokol č. 2 stanoví úpravu, která se použije na výrobky, na něž se vztahuje Smlouva zakládající Evropské společenství uhlí a oceli.

Čl. 18

1. Ustanovení tohoto oddílu nevylučují možnost, aby Společenství podrobilo zemědělskou složku výrobků clům, kterým podléhají výrobky mající původ v ČR uvedené v příloze X.

2. Ustanovení tohoto oddílu nevylučují možnost, aby ČR zahrnula zemědělskou složku výrobků pod cla, kterým podléhají výrobky mající původ ve Společenství uvedené v příloze X.

ODDÍL II Zemědělství

Čl. 19

1. Ustanovení tohoto oddílu se použijí na zemědělské produkty mající původ v ČR a ve Společenství.
2. Pojem "zemědělské produkty" znamená výrobky uvedené v kapitolách 1 až 24 kombinované nomenklatury a výrobky uvedené v příloze I, s výjimkou rybných produktů vymezených nařízením (EHS) č. 3687/91.

Čl. 20

Protokol č. 3 stanoví obchodní úpravu pro zpracované zemědělské produkty uvedené v tomto protokolu.

Čl. 21

1. Společenství zruší ode dne vstupu této dohody v platnost svá kvantitativní omezení na dovoz zemědělských produktů, majících původ v ČR, která vyplývají z nařízení Rady (EHS) č. 288/82 v podobě existující k datu jejího podpisu.
2. Zemědělské produkty mající původ v ČR, uvedené v příloze XIa nebo XIb, budou, počínaje dnem vstupu této dohody v platnost, požívat výhod ze snížení cel a celních poplatků v rámci kvót Společenství a za podmínek stanovených v téže příloze.
3. Dovoz zemědělských produktů, majících původ ve Společenství do ČR, bude osvobozen od kvantitativních omezení.
4. ČR a Společenství si vzájemně poskytnou na harmonickém a recipročním základě koncese uvedené v přílohách XII, XIII a XIV v souladu s podmínkami v nich stanovenými.
5. S přihlédnutím k objemu vzájemného obchodu zemědělskými produkty, k jeho zvláštní citlivosti, k pravidlům zemědělské politiky ČR, k pravidlům společné zemědělské politiky Společenství a k důsledkům mnohostranných obchodních jednání v rámci Všeobecné dohody o clech a obchodu, ČR a Společenství posoudí v Radě přidružení na řádném a recipročním základě, produkt po produktu, možnost poskytnout si vzájemně další koncese.

Čl. 22

Nehledě na další ustanovení této dohody, zejména článku 31, pokud, vzhledem ke zvláštní citlivosti zemědělských trhů, dovozy výrobků majících původ v jedné straně, které jsou předmětem koncesí poskytnutých v článku 21, zapříčiní závažná narušení trhu u druhé strany, obě strany zahájí neprodleně konzultace za účelem nalezení příslušného řešení. Do takového řešení může dotčená strana přijmout opatření, která pokládá za nezbytná.

ODDÍL III Rybolov

Čl. 23

Ustanovení tohoto oddílu se použijí na rybné produkty, mající původ v ČR a ve Společenství, na něž se vztahuje nařízení (EHS) č. 3687/91 o společné organizaci trhu rybných produktů.

Čl. 24

Na rybné produkty pocházející z ČR, uvedené v příloze XV, se budou ode dne vstupu této dohody v platnost vztahovat snížení cel podle této přílohy. Ustanovení článku 21, odstavec 5 se použijí přiměřeně na rybné produkty.

ODDÍL IV Společná ustanovení

Čl. 25

Ustanovení tohoto oddílu se použijí na obchod všemi výrobky vyjma případů, kde tento oddíl nebo protokoly č. 1, 2 nebo 3 stanoví jinak.

Čl. 26

1. Ode dne vstupu této dohody v platnost se v obchodu mezi ČR a Společenstvím nebudou zavádět žádná nová dovozní nebo vývozní cla nebo poplatky s rovnocenným účinkem ani se nebudou zvyšovat stávající cla a poplatky.

2. Ode dne vstupu této dohody v platnost se v obchodu mezi ČR a Společenstvím nebudou zavádět žádná nová kvantitativní dovozní nebo vývozní omezení nebo opatření s rovnocenným účinkem ani se nebudou zpřísňovat stávající omezení a opatření.

3. Aniž by byly dotčeny koncese, poskytnuté podle článku 21, ustanovení odstavců 1 a 2 tohoto článku nebudou nijak omezovat provádění příslušné zemědělské politiky ČR a Společenství nebo přijímání jakýchkoliv opatření podle této politiky.

Čl. 27

1. Obě strany se zdrží jakýchkoliv opatření nebo praktik vnitrostátní fiskální povahy, působících přímo či nepřímo diskriminaci výrobků jedné strany v porovnání s obdobnými výrobky, které mají původ na území druhé strany.

2. Výrobky vyvážené na území jedné ze dvou stran nesmějí požívat výhody z vrácení vnitrostátních daní nad rámec sumy přímých či nepřímých daní na ně uvalených.

Čl. 28

1. Tato dohoda nevyklučuje udržování nebo zakládání celních unií, oblastí volného obchodu nebo ujednání o příhraničním obchodu, vyjma takových, které mění obchodní úpravu vyplývající z této dohody.

2. V rámci Rady přidružení se mezi stranami uskuteční konzultace o dohodách zakládajících takové celní unie a oblasti volného obchodu a, kde se to žádá, o ostatních významných otázkách týkajících se jejich obchodní politiky té které z nich vůči třetím zemím. Takové konzultace se uskuteční, zejména v případě přístupu třetího státu ke Společenství, tak, aby mohl být brán zřetel na vzájemné zájmy ČR a Společenství uvedené v této dohodě.

Čl. 29

ČR může přijmout ve formě zvýšených cel výjimečná opatření omezeného trvání, kterými se ruší ustanovení článků 11 a 26, odstavec 1.

Tato opatření se mohou týkat pouze nově vznikajících průmyslových odvětví nebo určitých odvětví procházejících restrukturalizací nebo čelících vážným obtížím zejména tam, kde tyto obtíže působí výrazné sociální problémy.

Dovozní cla, kterým v ČR podléhají výrobky mající původ ve Společenství, zaváděná formou těchto opatření, nepřevyší 25 % ad valorem a zachovají preferenční prvek pro výrobky mající původ ve Společenství. Celková hodnota dovozu těchto výrobků, které podléhají těmto opatřením,

nepřevýší 15 % celkového dovozu průmyslových výrobků vymezených v oddílu I ze Společenství, za poslední rok, za který jsou k dispozici statistiky.

Tato opatření budou uplatňována po dobu nepřevyšující pět let, pokud jejich dlouhodobější uplatňování nebude povoleno Radou přidružení. Jejich uplatňování bude ukončeno nejpozději uplynutím přechodného období.

Žádná taková opatření týkající se daného výrobku nebudou moci být uplatněna, jestliže uplynuly více než tři roky od odstranění všech cel a kvantitativních omezení nebo poplatků a opatření s rovnocenným účinkem pro tento výrobek.

ČR bude informovat Radu přidružení o jakýchkoliv výjimečných opatřeních, která zamýšlí přijmout, a na požádání Společenství se v Radě přidružení ještě před jejich uplatněním uskuteční konzultace o těchto opatřeních a o odvětvích, na něž se vztahují. Při přijímání těchto opatření ČR poskytne Radě přidružení plán odstraňování cel zavedených podle tohoto článku. Tento plán stanoví etapy odstraňování těchto cel ve stejných ročních sazbách, počínaje nejpozději dva roky po jejich zavedení. Rada přidružení může rozhodnout o odlišném plánu.

Čl. 30

Jestliže jedna ze stran shledá, že v obchodu s druhou stranou je uplatňován dumping ve smyslu článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu, může přijmout příslušná opatření proti těmto praktikám v souladu s Dohodou o aplikaci článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu, s příslušnými vnitrostátními právními předpisy a s podmínkami a postupy stanovenými v článku 34.

Čl. 31

Kde je některý výrobek dovážen v tak zvýšeném množství a za takových podmínek, že zapříčiní nebo hrozí zapříčinit:

- závažnou újmu domácím výrobcům podobných nebo přímo konkurenceschopných výrobků na území jedné ze smluvních stran, nebo
- vážná narušení v některém odvětví hospodářství nebo obtíže, které by mohly vyvolat vážné zhoršení hospodářské situace v oblasti, ČR nebo Společenství, ať už se to dotýká kteréhokoliv z nich, může přijmout příslušná opatření za podmínek a v souladu s postupy stanovenými v článku 34.

Čl. 32

Kde postup podle ustanovení článku 14 a 26 vede

- (i) k reexportu do třetí země, proti níž vyvážející strana uplatňuje na daný výrobek kvantitativní vývozní omezení, vývozní cla nebo opatření s rovnocenným účinkem;
- (ii) k vážnému nedostatku nebo k hrozbě nedostatku výrobku nezbytného pro vyvážející stranu; a kde výše uvedené situace vedou nebo mohou vést k velkým obtížím pro vyvážející stranu, může tato strana přijmout příslušná opatření za podmínek a v souladu s postupy stanovenými v článku 34. Tato opatření budou nediskriminační a budou odstraněna, jakmile jejich udržování nebude dále odůvodněno.

Čl. 33

ČR a členské státy budou postupně uzpůsobovat veškeré státní monopoly komerční povahy tak, aby ke konci pátého roku následujícího po vstupu této dohody v platnost neexistovala pro státní občany ČR a členských zemí žádná diskriminace, pokud jde o podmínky pro zabezpečování a odbyt zboží. Rada přidružení bude informována o opatřeních, která budou přijímána k uskutečňování tohoto cíle.

Čl. 34

1. V případě, že ČR nebo Společenství podrobí dovoz výrobků, jenž může vyvolávat potíže uvedené v článku 31, administrativnímu postupu, jehož účelem je rychlé poskytování informací o trendech toků zboží, bude o tom informovat druhou stranu.

2. V případech rozvedených v člancích 30, 31 a 32 ještě před přijetím opatření podle výše zmíněných článků nebo v případech, na něž se vztahuje odstavec 3 (d), ČR nebo Společenství podle povahy případu, co nejrychleji poskytnou Radě přidružení všechny příslušné informace s cílem nalézt řešení přijatelné pro obě strany.

Při výběru opatření musí být dána přednost takovým, která co nejméně naruší působení této dohody.

Ochranná opatření budou neprodleně oznámena Radě přidružení a budou předmětem pravidelných konzultací v rámci tohoto orgánu, zejména za účelem stanovení harmonogramu jejich zrušení, jakmile to okolnosti dovolí.

3. K provádění odstavce 2 se použijí následující ustanovení:

(a) Pokud jde o článek 31, problémy vyplývající ze situace uvedené v tomto článku budou předloženy k posouzení Radě přidružení, která může přijmout jakékoliv rozhodnutí nezbytné k odstranění těchto problémů.

Jestliže Rada přidružení nebo vyvážející strana nepřijmou rozhodnutí, kterým by byly problémy odstraněny, nebo není-li dosaženo jiného uspokojivého řešení do třiceti dnů od předložení záležitosti, dovážející strana může přijmout příslušná opatření k dosažení nápravy. Tato opatření se nesmějí vymykat z rámce toho, co je nezbytné k nápravě vzniklých problémů.

(b) Pokud jde o článek 30, bude Rada přidružení o případu dumpingu informována co nejdříve poté, co úřady dovážející strany zahájí vyšetřování. Nebyl-li dumping ukončen ve smyslu článku VI GATT, nebo nebylo-li dosaženo jiného uspokojivého řešení do třiceti dnů od předložení záležitosti Radě přidružení, může dovážející strana přijmout příslušná opatření.

(c) Pokud jde o článek 32, budou problémy vyplývající ze situace uvedené v tomto článku předloženy k posouzení Radě přidružení. Rada přidružení může přijmout jakákoliv rozhodnutí nezbytné k odstranění těchto problémů. Jestliže takové rozhodnutí nepřijme do třiceti dnů od předložení záležitosti, vyvážející strana může na vývoz daného výrobku použít příslušná opatření.

(d) Kde výjimečné okolnosti vyžadující okamžitý zásah znemožní, podle povahy případu, poskytnutí informace předem nebo posouzení, ČR nebo Společenství, ať se to týká kteréhokoliv z nich, mohou za situací rozvedených v člancích 30, 31 a 32 bezodkladně sáhnout k preventivním a prozatímním opatřením nezbytným výlučně k zvládnutí dané situace a budou o nich neprodleně informovat Radu přidružení.

Čl. 35

Protokol č. 4 stanoví pravidla o původu zboží pro použití celních preferencí, jež má na zřeteli tato dohoda.

Čl. 36

Tato dohoda nevylučuje zákazy nebo omezení dovozu, vývozu nebo tranzitu zboží z důvodů veřejné morálky, politiky nebo bezpečnosti; ochrany zdraví a života lidí, zvířat a rostlin; ochrany vyčerpatelných přírodních zdrojů; ochrany národního bohatství, umělecké, historické nebo archeologické hodnoty nebo ochrany duševního, průmyslového a obchodního vlastnictví nebo vyplývající z předpisů o zlatě a stříbře. Tyto zákazy a omezení se však nesmí stát nástroji svévolné diskriminace nebo skrytého omezení obchodu mezi stranami.

Čl. 37

Protokol č. 5 zakotvuje zvláštní ustanovení, která se použijí na obchod mezi ČR na jedné straně a Španělskem a Portugalskem na straně druhé.

HLAVA IV

Pohyb pracovníků, podnikání, poskytování služeb

ODDÍL I

Pohyb pracovníků

Čl. 38

1. Za podmínek a modalit použitelných v jednotlivých členských státech:
 - zacházení s pracovníky majícími státní občanství ČR, kteří jsou legálně zaměstnáni na území členského státu, bude ve srovnání s jeho státními občany, pokud jde o pracovní podmínky, mzdu nebo propuštění, prosté jakékoliv diskriminace, založené na státním občanství.
 - manžel a děti, kteří legálně pobývají s pracovníkem legálně zaměstnaným na území členského státu, s výjimkou sezónních pracovníků a pracovníků, na něž se vztahují dvoustranné dohody ve smyslu článku 42, pokud tyto dohody nestanoví jinak, budou mít přístup na trh pracovních sil tohoto členského státu po dobu povoleného pracovního pobytu tohoto pracovníka.
2. ČR poskytne, za podmínek a modalit použitelných v této zemi, zacházení uvedené v odstavci 1 pracovníkům, kteří jsou státními občany členského státu a jsou legálně zaměstnáni na jejím území, jakož i jejich manželům a dětem, kteří legálně pobývají na uvedeném území.

Čl. 39

1. V zájmu koordinace systémů sociálního zabezpečení pracovníků majících státní občanství ČR, kteří jsou legálně zaměstnáni na území členského státu a členů jejich rodin, kteří tam legálně pobývají a za podmínek a modalit použitelných v jednotlivých členských státech, - všechny doby pojištění, zaměstnání nebo pobytu, které završí pracovníci v různých členských státech, budou sečteny dohromady pro účely výplaty důchodů a anuit starobních, invalidních a pro případ smrti a pro účely zdravotní péče o takové pracovníky a členy jejich rodiny;
 - jakékoliv důchody nebo anuity starobní, pro případ smrti, v důsledku průmyslových nehod nebo nemocí z povolání nebo invalidity z nich vyplývající, s výjimkou bezpříspěvkových
 - požitků, budou volně převoditelné v kursu použitelném podle práva dlužného členského státu nebo států;
 - dotyční pracovníci budou dostávat rodinné přídavky na výše uvedené členy jejich rodin.
2. ČR poskytne pracovníkům, kteří jsou státními občany členského státu a jsou legálně zaměstnáni na jejím území a členům jejich rodin, kteří tam legálně pobývají, zacházení podobné tomu, jež je rozvedeno v druhém a třetím pododstavci odstavce 1.

Čl. 40

1. Rada přidružení přijme svým rozhodnutím příslušná ustanovení k uskutečňování cíle vytyčeného v článku 39.
2. Rada přidružení přijme svým rozhodnutím podrobná pravidla pro administrativní spolupráci poskytující nezbytné řídicí a kontrolní záruky provádění ustanovení uvedených v odstavci 1.

Čl. 41

Ustanovení přijatá Radou přidružení v souladu s článkem 40 se nedotknou práv ani závazků vyplývajících z dvoustranných dohod mezi ČR a členskými státy, kde tyto dohody poskytují státním občanům ČR nebo členských států příznivější zacházení.

Čl. 42

1. Se zřetelem k situaci na trhu pracovních sil v členském státě, podle jeho právních předpisů a s ohledem na pravidla, jež v tomto členském státě platí v oblasti pohybu pracovníků,
- stávající možnosti přístupu k zaměstnání pro pracovníky z ČR, poskytované členskými státy na základě dvoustranných dohod, by měly být zachovány a, bude-li to možné, zlepšeny,
- ostatní členské státy příznivě zváží možnost uzavřít podobné dohody.

2. Rada přidružení posoudí možnost poskytnutí dalších vylepšení včetně příležitosti přístupu k odborné přípravě, v souladu s předpisy a postupy platnými v členských státech a se zřetelem k situaci na trhu pracovních sil v členských státech a ve Společenství.

Čl. 43

Během druhé etapy uvedené v článku 7, nebo dříve, bude-li tak rozhodnuto, Rada přidružení posoudí další způsoby zlepšení pohybu pracovníků, berouc zřetel mimo jiné, na sociální a ekonomickou situaci v ČR a situaci v oblasti zaměstnanosti ve Společenství. Rada přidružení za tím účelem předloží doporučení.

Čl. 44

V zájmu usnadňování restrukturalizace zdrojů pracovních sil vyplývajících z ekonomické restrukturalizace v ČR, Společenství poskytne technickou pomoc při vytváření vhodného systému sociálního zabezpečení v ČR tak, jak je stanoveno v článku 88 této dohody.

ODDÍL II

Podnikání

Čl. 45

1. ČR usnadní na svém území během přechodného období uvedeného v článku 7, společně s státními občany Společenství zahajování činnosti. Za tím účelem bude:

(i) poskytovat, od vstupu této dohody v platnost, pro podnikání společností a státních občanů Společenství zacházení ne méně příznivé, než jaké je poskytováno vlastním státním občanům a společností, kromě odvětví a oblastí uvedených v přílohách XVIa a XVIb, kde takové zacházení bude poskytováno nejpozději ke konci přechodného období uvedeného v článku 7;

(ii) poskytovat od vstupu této dohody v platnost, při činnosti společností a státních občanů Společenství podnikajících v ČR zacházení ne méně příznivé, než jaké je poskytováno vlastním společností a státním občanům;

(iii) nehledě na ustanovení písmen (i) a (ii) se bude národní zacházení uvedené v pododstavcích (i) a (ii) vztahovat na státní občany Společenství, kteří podnikají v ČR jako individuální podnikatelé, až od počátku šestého roku, který následuje po vstupu této dohody v platnost.

2. ČR nepřijme, během přechodných období uvedených v odstavci 1, žádné nové předpisy ani opatření, která zavádějí diskriminaci podnikání společností a státních občanů Společenství na jejím území ve srovnání s vlastními společnostmi a státními občany.

3. Každý členský stát poskytne od vstupu této dohody v platnost pro podnikání společností a státních občanů ČR zacházení ne méně příznivé než je poskytováno jeho vlastním společností a státním občanům a poskytne pro činnost společností a státních občanů ČR podnikajících na jeho území zacházení ne méně příznivé, než jaké je poskytováno vlastním společností a státním občanům.

4. Pro účely této dohody

a) "podnikání" znamená

(i) pokud jde o státní občany, právo zahajovat a provádět výdělečnou činnost jako individuální podnikatelé a zřizovat a provozovat podnikatelské jednotky, zvláště společnosti, které účinným způsobem kontrolují. Individuální podnikání a provozování podnikatelských jednotek státními občany nebude zahrnovat hledání nebo přijímání zaměstnání na trhu pracovních sil druhé strany. Ustanovení tohoto oddílu se nepoužijí na ty, kdo nejsou výlučně individuálními podnikateli.

(ii) pokud jde o společnosti, právo zahajovat a provádět výdělečnou činnost formou zřizování a provozování podřízených jednotek, odboček a zastoupení.

b) "podřízená jednotka" společnosti znamená společnost, která je účinně kontrolována první společností.

c) "výdělečná činnost" zahrnuje zejména činnost průmyslové povahy, činnost obchodní povahy, činnost řemeslnou a profese.

5. Rada přidružení bude během přechodných období, uvedených odstavci 1 (i) a odstavci 1 (iii), pravidelně posuzovat možnost spíšení poskytování národního zacházení v odvětvích uvedených přílohách XVIa a XVIb a možnost zahrnutí oblastí nebo věcí vedených v příloze XVIc do rámce provádění ustanovení odstavců 2 a 3 tohoto článku. Změny těchto příloh mohou být provedeny na základě rozhodnutí Rady přidružení.

Po uplynutí přechodného období uvedeného v odstavci 1 (i) a odstavci 1 (iii) Rada přidružení může výjimečně na žádost ČR a vznikne-li taková potřeba rozhodnout, že prodlouží trvání vyloučení určitých oblastí nebo věcí uvedených v přílohách XVIa a XVIb na časově omezené období.

6. Ustanovení týkající se podnikání a činnosti společností a státních občanů ČR a Společenství, obsažená v odstavcích 1, 2 a 3 tohoto článku, se nepoužijí na oblasti nebo věci uvedené v příloze XVIc.

7. Nehledě na ustanovení tohoto článku společnosti Společenství podnikající na území ČR nabudou, vstupem této dohody v platnost, kde to bude nezbytné pro provádění výdělečných činností, pro něž jsou založeny, právo nabývat, užívat, pronajímat a prodávat nemovitosti a, pokud jde o přírodní zdroje, zemědělskou půdu a lesy, právo pachtu.

ČR poskytne odbočkám a zastoupením společností Společenství, podnikajících v ČR tato práva, kde to bude nezbytné pro provádění výdělečných činností, pro něž jsou založeny, nejpozději ke konci šestého roku, který následuje po vstupu této dohody v platnost.

ČR poskytne státním občanům Společenství podnikajícím v ČR jako individuální podnikatelé tato práva, kde to bude nezbytné pro provádění výdělečných činností, pro něž jsou zavedeni, nejpozději ke konci přechodného období uvedeného v článku 7.

Čl. 46

1. Podle ustanovení článku 45, s výjimkou finančních služeb uvedených v příloze XVIa, může každá strana upravovat podnikání a činnost společností a státních občanů na svém území do té míry, pokud tato úprava nediskriminuje společnosti a státní občany druhé strany ve srovnání s vlastními společnostmi a státními občany.

2. Pokud jde o finanční služby, uvedené v příloze XVIa, tato dohoda se nedotýká práva stran přijímat opatření nezbytná pro provádění jejich měnové politiky nebo opatření, která jsou z důvodu opatrnosti přijímána za účelem zajistit ochranu investorů, vkladatelů, pojištěnců nebo osob, které jsou oprávněny ze svěřenectví, nebo opatření k zabezpečení integrity a stability finanční soustavy. Tato opatření nebudou na základě státního občanství diskriminovat společnosti a státní občany druhé strany ve srovnání s vlastními společnostmi a státními občany.

Čl. 47

Za účelem usnadnit státním občanům ČR a Společenství zahájení a provádění regulovaných odborných činností ve Společenství nebo ČR Rada přidružení posoudí, které kroky bude nutné učinit pro vzájemné uznávání odborností. Za tím účelem může přijmout všechna nezbytná opatření.

Čl. 48

Ustanovení článku 46 nevylučují, aby smluvní strana použila zvláštních pravidel o podnikání a činnosti na jejím území odboček a zastoupení společností druhé strany nezavedených na území první strany, která jsou odůvodněna právními nebo technickými rozdíly mezi těmito odbočkami a zastoupeními ve srovnání s odbočkami a zastoupeními společností zavedených na jejím území nebo, pokud jde o finanční služby, zřeteli opatření. Rozdíl zacházení nebude přesahovat rámec toho, co je naprosto nezbytné v důsledku takových právních anebo technických rozdílů nebo, pokud jde o finanční služby, uvedené v příloze XVIa, ze zřetelů opatření.

Čl. 49

1. "Společnost ČR a "společnost ze Společenství" znamená pro účely této Smlouvy společnost nebo firmu, která je zřízena buď v souladu se zákony ČR anebo členského státu a která má své registrované sídlo, ústřední správu nebo hlavní provozní místo na území ČR nebo Společenství. Nicméně, jestliže společnost nebo firma, zřízená v souladu se zákony ČR nebo členského státu, má na území ČR nebo Společenství pouze své registrované sídlo, její činnost musí mít skutečný a nepřetržitý vztah k ekonomice ČR nebo jednoho z členských států.

2. Pokud jde o mezinárodní námořní dopravu, ustanovení tohoto oddílu a oddílu III této hlavy se budou také vztahovat na státní občany a loďařské společnosti ČR nebo členských států, kteří podnikají mimo ČR nebo Společenství a jsou kontrolováni státními občany ČR nebo některého členského státu, jestliže jejich plavidla jsou registrována v ČR nebo v tomto členském státě v souladu s jejich právními předpisy.

3. Státní občan ČR nebo Společenství pro účely této dohody znamená fyzickou osobu, která je státním občanem ČR respektive jednoho ze členských států Společenství.

4. Ustanovení této dohody nebrání tomu, aby každá strana použila jakéhokoliv nezbytného opatření, kterým se zabráňuje obcházení, pomocí ustanovení této dohody, těch opatření, která se týkají přístupu třetí země na její trh.

Čl. 50

Pro účely této dohody "finanční služby" znamenají činnost uvedenou v příloze XVIa. Rada přidružení může rozšířit nebo změnit rozsah přílohy XVIa.

Čl. 51

Během prvních šesti let následujících po dni vstupu této dohody v platnost nebo, během přechodného období uvedeného v článku 7, pro odvětví uvedená v příloze XVIa a v příloze XVIb, ČR může zavést opatření, která ruší ustanovení tohoto oddílu, pokud jde o podnikání společností a státních občanů Společenství, jestliže určitá průmyslová odvětví:

- procházejí restrukturalizací, nebo
- čelí závažným obtížím, zvláště tam, kde tyto závažné obtíže vyvolávají závažné sociální problémy v ČR, nebo
- čelí vyloučení nebo drastickému snížení celkového podílu na trhu, který zaujímají společnosti nebo státní občané ČR v daném sektoru nebo průmyslovém odvětví v ČR nebo
- jsou nově vznikajícími průmyslovými odvětvími v ČR.

Taková opatření:

- (i) se přestanou používat nejpozději dva roky po uplynutí šestého roku následujícího po dni vstupu této dohody v platnost nebo pro odvětví nebo věci uvedené v příloze XVIa a v příloze XVIb po uplynutí přechodného období uvedeného v článku 7 a (ii) budou důvodná a nezbytná pro účely nápravy situace, a
- (iii) budou se vztahovat pouze na podniky, které budou vytvořeny v ČR po vstupu takových opatření v platnost a nebudou zavádět diskriminaci, pokud jde o činnost společností nebo státních občanů Společenství, podnikajících v ČR již v době zavedení daného opatření, v porovnání se společnostmi nebo státními občany ČR.

Rada přidružení může výjimečně na žádost ČR, a vznikne-li taková potřeba, rozhodnout o prodloužení období uvedených shora v pododstavci (i) pro daný sektor a na omezenou dobu.

Při tvorbě a použití takových opatření ČR poskytne tam, kde to bude možné, společnostem a státním občanům Společenství preferenční zacházení a v žádném případě vůči nim neuplatní zacházení méně příznivé než je to, které je poskytováno společnostem a státním občanům z kterékoliv třetí země.

Dříve než budou tato opatření zavedena, ČR je projedná s Radou přidružení a neuvede je v účinnost před uplynutím jednoho měsíce od oznámení zavedení těchto opatření ze strany ČR Radě přidružení, vyjma případů, kde hrozba nenapravitelné škody vyžaduje přijetí naléhavých opatření a kdy ČR projedná tuto skutečnost s Radou přidružení okamžitě po jejich zavedení.

Po uplynutí šestého roku následujícího po vstupu této dohody v platnost nebo, pokud jde o sektory uvedené v přílohách XVIa a XVIb, po uplynutí přechodného období uvedeného v článku 7, ČR může zavést taková opatření pouze se svolením Rady přidružení a za podmínek jí stanovených.

Čl. 52

1. Ustanovení tohoto oddílu se nepoužijí na služby v letecké dopravě, vnitrozemské vodní dopravě a námořní kabotáži.

2. Rada přidružení může dávat doporučení ke zlepšování podnikání a činnosti v oblastech uvedených v odstavci 1.

Čl. 53

1. Nehledě na ustanovení oddílu 1 této hlavy nositelé podnikatelských práv, poskytovaných ČR nebo Společenstvím, budou oprávněni zaměstnávat nebo mít zaměstnané v jedné ze svých podřízených jednotek v souladu s platnými právními předpisy hostitelské země podniku, na území ČR nebo Společenství, pracovníky, kteří jsou státními občany ČR nebo členských států Společenství, pokud jsou tito zaměstnanci kmenovým personálem ve smyslu odstavce 2 tohoto článku a jsou zaměstnáváni výlučně těmito nositeli nebo jejich podřízenými jednotkami. Povolení k pobytu a pracovní povolení těchto pracovníků se budou vztahovat pouze na období tohoto zaměstnání.

2. Kmenový personál nositelů podnikatelských práv, zde uváděných jako "organizace", znamená:

a) výše postavené zaměstnance organizace, kteří přímo řídí chod organizace, jsou obecně kontrolováni a řízeni především ředitelskou radou nebo podílíky, včetně toho, že:

- řídí organizaci, oddělení nebo nižší článek organizace;
- dohlíží na práci a kontrolují práci jiného kontrolního, odborného nebo řídicího pracovníka;
- jsou vybaveni pravomocí přijímat do zaměstnání a propouštět nebo doporučovat k přijetí do zaměstnání a k propouštění nebo pravomocí k jiným personálním otázkám.

b) Osoby zaměstnáváné organizací a mající vysokou nebo neobvyklou:

- odbornost pro daný druh práce nebo obchodu vyžadující zvláštní technické znalosti;
- znalosti nezbytné pro služby poskytované organizací, pro její výzkumné vybavení, technickou činnost nebo provozování.

Toto může zahrnovat pracovníky akreditovaných profesí, ale není na ně omezeno.

Každý takový pracovník musel už být zaměstnán příslušnou organizací po dobu nejméně jednoho roku předcházejícího jeho přeložení touto organizací.

Čl. 54

1. Ustanovení tohoto oddílu se použijí s přihlédnutím k omezením odůvodněným na základě veřejného zájmu, bezpečnosti nebo zdraví.

2. Nepoužijí se na činnost, která je na území každé strany spojena, byť i příležitostně, s výkonem úřední moci.

Čl. 55

Na společnosti, které jsou řízeny společnostmi nebo státními občany ČR a společnostmi nebo státními občany Společenství a těmito jsou výlučně společně vlastněny, se rovněž budou vztahovat ustanovení tohoto oddílu a oddílu III této hlavy.

ODDÍL III

Poskytování služeb

Čl. 56

1. Strany se zavazují, v souladu s ustanoveními tohoto oddílu, podniknout nutné kroky k postupnému umožňování poskytování služeb společnostmi a státními občany ČR nebo Společenství, kteří podnikají v jiné straně než je ta, pro jejíž osobu jsou služby určeny, se zřetelem na rozvoj sektorů služeb stran.

2. Shodně s liberalizačním procesem, zmíněným v odstavci 1, a podle ustanovení článku 59, odstavec 1, strany umožní dočasný pohyb fyzických osob, které poskytují služby, nebo které jsou zaměstnávány poskytovatelem služeb jako kmenový personál, jak je vymezený v článku 53, odstavec 2, včetně fyzických osob, které jsou zástupci společnosti nebo státního občana ČR nebo Společenství a usilují o dočasný vstup za účelem jednání o prodeji služeb nebo sjednání dohody o prodeji služeb pro tohoto poskytovatele služeb, kde tito zástupci nebudou sami zapojeni do přímého prodeje veřejnosti nebo do poskytování služeb.

3. Rada přidružení podnikne opatření nezbytná k postupnému provádění ustanovení odstavce 1 tohoto článku.

Čl. 57

Pokud jde o poskytování dopravních služeb mezi ČR a Společenstvím, jsou ustanovení článků 56 tohoto oddílu nahrazena následovně:

1. Pokud jde o mezinárodní námořní dopravu, strany se zavazují účinně uplatňovat zásadu neomezeného přístupu k trhu a dopravě na komerčním základě.

a) Výše uvedené ustanovení se nedotýká práv a závazků podle Úmluvy o kodexu jednání námořních liniových konferencí OSN tak, jak je aplikován druhou smluvní stranou této dohody. Plavidla mimo režim konferencí mohou být provozována v soutěži s plavidly konferencí, pokud se budou řídit zásadou poctivé soutěže na komerčním základě.

b) Strany potvrzují svou oddanost duchu volné soutěže, jako základního rysu obchodu s pevnými a tekutými lodními náklady.

2. Při uplatnění zásady uvedené v odstavci 1 strany:

a) nebudou zavádět do budoucích dvoustranných dohod se třetími zeměmi klauzule o rozdělení karga, kromě těch výjimečných případů, kdy liniové přepravní společnosti z jedné nebo druhé strany této dohody by neměly jinak účinnou možnost provozovat pravidelné obchodní linky do příslušné třetí země a z ní;

b) zakáží ujednání o rozdělení karga v budoucích dvoustranných dohodách o obchodu s pevnými a tekutými lodními náklady;

c) se vstupem této dohody v platnost zruší všechna jednostranná opatření, správní, technická a jiné překážky, které by mohly mít restriktivní nebo diskriminační účinky na volné poskytování služeb v mezinárodní námořní dopravě.

3. S cílem zajišťovat koordinovaný rozvoj a postupnou liberalizaci dopravy mezi stranami přizpůsobené jejich vzájemným komerčním potřebám, podmínky vzájemného přístupu na trhy v letecké a vnitrozemské dopravě budou řešeny zvláštními dohodami o dopravě, které budou sjednány mezi stranami po vstupu této dohody v platnost.

4. Dříve, než budou uzavřeny dohody zmíněné v odstavci 3, strany nepodniknou žádná opatření nebo kroky, které jsou více restriktivní nebo diskriminační ve srovnání se stavem ke dni předcházejícímu dni vstupu této dohody v platnost.

5. Během přechodného období bude ČR postupně přizpůsobovat své právní předpisy, včetně administrativních, technických a ostatních pravidel, právním předpisům Společenství právě platným v oblasti letecké a vnitrozemské dopravy, nakolik to slouží cílům liberalizace a vzájemnému přístupu na trhy stran a usnadňuje to pohyb cestujících a zboží.

6. Shodně se společným pokrokem při dosahování cílů tohoto oddílu Rada přidružení posoudí způsoby vytváření podmínek nezbytných pro zlepšování svobody poskytování leteckých a vnitrozemských dopravních služeb.

Čl. 58

Ustanovení článku 54 se použijí na otázky upravené v tomto oddílu.

ODDÍL IV

Všeobecná ustanovení

Čl. 59

1. Pro účely hlavy IV této dohody nic v této dohodě nebrání stranám v použití jejich zákonů a předpisů o vstupu, pobytu, pracovní činnosti, pracovních podmínkách a podnikání fyzických osob a o poskytování služeb, pokud nebudou používány takovým způsobem, že by to rušilo či znehodnocovalo výhody plynoucí pro kteroukoliv ze stran za podmínek vyplývajících ze zvláštních ustanovení této dohody. Výše uvedené ustanovení se nedotýká použití článku 54.

2. Ustanovení oddílu II, III a IV hlavy IV budou upřesněna rozhodnutím Rady přidružení podle výsledků jednání o službách, která probíhají v rámci Uruguayského kola, a zejména tak, aby bylo zajištěno, že podle kteréhokoliv ustanovení této dohody jedna strana poskytne druhé straně zacházení ne méně příznivé, než jaké je přiznáno podle ustanovení budoucí Všeobecné dohody o obchodu a službách (GATS).

3. Vyloučení společností a státních občanů Společenství podnikajících v ČR v souladu s ustanoveními oddílu II hlavy IV z veřejné podpory, kterou ČR poskytuje v oblastech veřejných vzdělávacích služeb, zdravotnictví, sociálních a kulturních služeb, bude po dobu přechodného období uvedeného v článku 7 považováno za slučitelné s ustanoveními hlavy IV a s pravidly soutěže uvedenými v hlavě V.

Platby, kapitál, soutěž a ostatní ekonomická ustanovení, sbližování práva

ODDÍL I

Běžné platby a pohyb kapitálu

Čl. 60

Smluvní strany se zavazují povolit jakékoliv platby na běžných účtech platební bilance ve volně směnitelné měně do té míry, nakolik se tyto platební transakce týkají pohybu zboží, služeb nebo osob mezi stranami, liberalizovaného podle této dohody.

Čl. 61

1. Pokud jde o transakce na kapitálových účtech platební bilance, od vstupu této dohody v platnost, ČR a členské státy zajistí volný pohyb kapitálu vztahujícího se k přímým investicím do společností vytvořených v souladu se zákony hostitelské země a k investicím prováděným v souladu s ustanoveními oddílu II hlavy IV a k likvidaci nebo repatriaci těchto investic a veškerého zisku z nich plynoucího. Nehledě na výše uvedené ustanovení tento volný pohyb, likvidace a repatriace budou zajištěny ke konci pátého roku následujícího po vstupu této dohody v platnost pro všechny investice týkající se státních občanů, kteří podnikají v ČR jako individuální podnikatelé podle oddílu II hlavy IV.

2. Aniž by byl dotčen odstavec 1, nebudou členské státy od vstupu této dohody v platnost, a ČR od konce pátého roku následujícího po vstupu této dohody v platnost, zavádět žádná nová devizová omezení na pohyb kapitálu a s ním spojené běžné platby mezi osobami majícími trvalý pobyt v ČR a Společenství a neučiní stávající úpravu více restriktivní.

3. Strany se budou vzájemně radit s cílem usnadnit pohyb kapitálu mezi ČR a Společenstvím za účelem podporování cílů této dohody.

Čl. 62

1. Během prvních pěti let následujících po dni vstupu této dohody v platnost smluvní strany podniknou opatření povolující vytvoření podmínek nezbytných pro další postupné používání pravidel Společenství o volném pohybu kapitálu.

2. Koncem pátého roku od vstupu této dohody v platnost Rada přidružení přezkoumá způsoby, které umožní používání pravidel Společenství o pohybu kapitálu v plném rozsahu.

Čl. 63

S odkazem na ustanovení tohoto oddílu a nehledě na ustanovení článku 65, dokud nebude zavedena plná konvertibilita měny ČR ve smyslu článku VIII Mezinárodního měnového fondu, může ČR ve smyslu článku VIII Mezinárodního měnového fondu, může ČR za výjimečných okolností uplatňovat devizová omezení při poskytování nebo přijímání krátkodobých a střednědobých úvěrů, pokud jsou taková omezení na ČR uvalena pro účely poskytnutí těchto úvěrů a povolena podle statutu ČR a MMF.

q

ČR bude uplatňovat tato omezení nediskriminačním způsobem. Budou uplatňována tak, aby působila nejmenší újmu této dohodě. ČR bude neprodleně informovat Radu přidružení o zavedení takových opatření a o veškerých jejich změnách.

ODDÍL II

Soutěž a ostatní ekonomická ustanovení

Čl. 64

1. Vše, co je dále uvedeno, je neslučitelné s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi ČR a Společenstvím:

- (i) veškeré dohody mezi podnikatelskými jednotkami, rozhodnutí sdružení podnikatelských jednotek a sladěné praktiky podnikatelských jednotek, které mají za cíl či výsledek bránit soutěži, omezovat ji nebo narušovat;
- (ii) zneužívání ze strany jedné nebo více podnikatelských jednotek dominantního postavení na území ČR nebo Společenství jako celku nebo na jeho podstatné části;
- (iii) jakákoli veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží;

2. Jakékoliv praktiky, které jsou v rozporu s tímto článkem, budou posuzovány na základě kritérií vyplývajících z uplatňování pravidel článků 85, 86 a 92 Smlouvy zakládající Evropské hospodářské společenství.

3. Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Do přijetí takových pravidel budou vůči praktikám neslučitelným s odstavcem 1 smluvní strany na svém území postupovat podle svých příslušných právních předpisů. To se nedotýká odstavce 6.

4a. Za účelem použití ustanovení odstavce 1, bod (iii) strany uznávají, že během prvních pěti let po vstupu této dohody v platnost bude jakákoliv veřejná podpora poskytovaná ze strany ČR posuzována se zřetelem na skutečnost, že ČR bude považována za oblast shodnou s těmi oblastmi Společenství, které jsou uvedeny v článku 92.3(a) Smlouvy zakládající Evropské hospodářské společenství. Rada přidružení rozhodne, se zřetelem k hospodářské situaci v ČR, zda toto období bude prodlouženo o další pětiletá období.

4b. Každá strana zabezpečí transparentnost v oblasti veřejné podpory mimo jiné tím, že bude každoročně poskytovat druhé straně zprávy o celkové částce a o rozdělování poskytnuté podpory a že na požádání poskytne informace o struktuře podpory. Na žádost jedné strany druhá strana poskytne informace o jednotlivých zvláštních případech veřejné podpory.

5. Pokud jde o výrobky, uvedené v oddílech II a III hlavy III:

- ustanovení odstavce 1, bodu (iii) se na ně nepoužije;
- veškeré praktiky, jež jsou v rozporu s odstavcem 1 (i) by měly být posuzovány podle kritérií zavedených Společenstvím na základě článků 42 a 43 Smlouvy zakládající Evropské hospodářské společenství a zejména podle kritérií zavedených nařízením Rady č. 26/1962.

6. Jestliže ČR nebo Společenství soudí, že daná praktika je neslučitelná s podmínkami prvního odstavce tohoto článku a že:

- není přiměřeně postupováno podle prováděcích pravidel uvedených v odstavci 3 nebo
- při neexistenci takových pravidel a pokud takové praktiky působí nebo hrozí způsobit vážnou újmu na zájmu druhé strany nebo hmotnou škodu jejímu domácímu průmyslu, včetně jejího průmyslu služeb, může podniknout příslušná opatření, po konzultaci v rámci Rady 22přidružení nebo po třiceti pracovních dnech následujících po žádosti o takovou konzultaci.

V případě praktik neslučitelných s odstavcem 1 (iii) mohou tato příslušná opatření, když se na ně vztahuje Všeobecná dohoda o clech a obchodu, být přijata pouze v souladu s postupy a za podmínek stanovených Všeobecnou dohodou o clech a obchodu a ostatními příslušnými dohodami sjednanými pod její záštitou, které jsou použitelné mezi stranami.

7. Nehledě na opačná ustanovení přijatá v souladu s odstavcem 3, strany si budou vyměňovat informace, majíce na zřeteli omezení vynucená požadavky odborného a podnikatelského tajemství.

8. Tento článek se nepoužije na výrobky, na něž se vztahuje Smlouva zakládající Evropské společenství uhlí a oceli, které jsou předmětem protokolu č. 2.

Čl. 65

1. Kde ČR nebo jeden nebo více²⁷ 1.1995 členských států Společenství jsou ve vážných platebních obtížích nebo pod jejich bezprostřední hrozbou, ČR nebo Společenství podle povahy případu, může v souladu s podmínkami stanovenými podle Všeobecné dohody o clech a obchodu přijmout restriktivní opatření, včetně opatření vztahujících se k dovozu, která budou mít omezené trvání a nesmějí jít nad rámec toho, co je nezbytně nutné pro nápravu situace v platební bilanci. Tato opatření budou postupně zmírňována, jak se bude platební bilance zlepšovat, a budou odstraněna, jakmile odpadnou podmínky pro jejich udržování. ČR a Společenství, podle povahy případu, budou ihned informovat druhou stranu o jejich zavedení a, kde to bude proveditelné, o časovém plánu jejich odstraňování.

2. Strany se nicméně budou snažit vyhnout se zavádění restriktivních opatření pro účely platební bilance.

3. Žádná restriktivní opatření nebudou uplatňována na převody týkající se investic a zejména na repatriaci částek investovaných nebo reinvestovaných a na jakýkoliv druh příjmů z nich plynoucí.

Čl. 66

Pokud jde o veřejné podnikatelské jednotky a podnikatelské jednotky, jimž byla poskytnuta zvláštní nebo výlučná práva, Rada přidružení zajistí, že počínaje třetím rokem ode dne vstupu této dohody v platnost, budou zachovávány zásady Smlouvy zakládající Evropské hospodářské společenství, zvláště článek 90, a zásady závěrečného dokumentu Bonnské schůzky Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě z dubna 1990 (zvláště podnikatelská svoboda rozhodování).

Čl. 67

1. ČR bude pokračovat ve zlepšování ochrany práv duševního, průmyslového a obchodního vlastnictví tak, aby ke konci pátého roku po vstupu této dohody v platnost bylo dosaženo úrovně ochrany podobné úrovni existující ve Společenství včetně srovnatelných prostředků pro prosazování takových práv.

2. V téže době ČR požádá o přístup k Mnichovské úmluvě o poskytování evropských patentů z 5. října 1973. ČR také přistoupí k dalším mnohostranným úmluvám o právech duševního, průmyslového a obchodního vlastnictví uvedeným v odstavci 1 přílohy XVII, jichž jsou členské státy stranami nebo jež jsou členskými státy de facto prováděny.

Čl. 68

1. Smluvní strany pokládají otevření možností zadávání veřejných zakázek na základě nediskriminace a vzájemnosti, zejména v kontextu GATT, za žádoucí cíl.

2. Společností ČR vymezeným v článku 49 této dohody bude od vstupu této dohody v platnost na základě pravidel Společenství o zakázkách poskytnut přístup k procedurám zadávání zakázek ve Společenství na základě zacházení ne méně příznivého, než je to, které je poskytováno společností Společenství.

Společnostem Společenství ve smyslu článku 49 této dohody bude nejpozději koncem přechodného období uvedeného v článku 7 poskytnut přístup k procedurám zadávání zakázek v ČR na základě zacházení ne méně příznivého, než které je poskytováno společností ČR.

Společnosti Společenství podnikající v ČR podle ustanovení oddílu II hlavy IV budou mít se vstupem této dohody v platnost přístup k procedurám zadávání zakázek na základě zacházení ne méně příznivého, než které je poskytováno společností ČR.

Rada přidružení bude pravidelně posuzovat možnosti ČR zavést pro všechny společnosti Společenství přístup k procedurám zadávání zakázek v ČR před koncem přechodného období.

3. Pokud jde o podnikání, činnost a poskytování služeb mezi ČR a Společenstvím, jakož i o zaměstnávání a pohyb pracovních sil spojený s plněním veřejných kontraktů, použijí se ustanovení článků 38 až 59 této dohody.

ODDÍL III

Sbližování práva

Čl. 69

Smluvní stany uznávají, že důležitou podmínkou pro ekonomické zapojení ČR do Společenství je sbližování stávajících a budoucích právních předpisů ČR s právními předpisy Společenství. ČR vyvine úsilí k zajištění postupné slučitelnosti jejích právních předpisů s právními předpisy Společenství.

Čl. 70

Sbližování práva bude zahrnovat zejména následující oblasti: celní právo, firemní právo, bankovní právo, daně a vedení účtů obchodních společností, duševní vlastnictví, ochrana pracovníků na pracovišti, finanční služby, pravidla soutěže, ochrana zdraví a života lidí, zvířat a rostlin, ochrana spotřebitele, nepřímé zdanění, technická pravidla a technické normy, zákony a předpisy o jaderné energii, doprava a životní prostředí.

Čl. 71

Společenství poskytne ČR technickou pomoc pro uskutečňování těchto opatření, která může mimo jiné zahrnovat:

- výměnu expertů;
- poskytování včasných informací zvláště o příslušných právních předpisech;
- organizování seminářů;
- odbornou přípravu;
- - pomoc při překládání právních předpisů Společenství v příslušných odvětvích.

HLAVA VI

Hospodářská spolupráce

Čl. 72

1. ČR a Společenství založí hospodářskou spolupráci zaměřenou na přispívání k rozvoji a nárůstu potenciálu ČR. Tato spolupráce bude posilovat stávající hospodářské vazby na nejširším možném základě ku prospěchu obou stran.

2. Přístupy a další opatření budou pojata tak, aby vedla k hospodářskému a sociálnímu rozvoji ČR, a budou se řídit zásadou trvale udržitelného rozvoje. Tyto přístupy by měly zajistit, aby hlediska ochrany životního prostředí byla rovněž od počátku brána plně do úvahy a aby byla spojována s požadavky harmonického sociálního rozvoje.

3. Za tím účelem by se spolupráce měla zaměřit především na přístupy a další opatření vztahující se k průmyslu včetně těžářského sektoru, investic, zemědělství, energetiky, dopravy, regionálního rozvoje a cestovního ruchu.

4. Zvláštní pozornost bude věnována opatřením způsobilým napomáhat spolupráci mezi zeměmi střední a východní Evropy s cílem harmonického rozvoje regionu.

Čl. 73

Průmyslová spolupráce

1. Spolupráce bude zaměřena na podporu modernizace a restrukturalizace průmyslu ČR jak ve veřejném, tak i v soukromém sektoru, jakož i na podporu průmyslové spolupráce mezi hospodářskými provozovateli obou stran se zvláštním záměrem posilovat soukromý sektor.

2. Zvláštní pozornost bude věnována:

- restrukturalizaci jednotlivých sektorů; v této souvislosti Rada přidružení posoudí zejména problémy uhelných a ocelářských odvětví a konverze obranného průmyslu;
- - zakládání nových podnikatelských jednotek v oblastech nabízejících možnost růstu.

3. Iniciativy průmyslové spolupráce budou brát zřetel na priority, jež si stanoví ČR. Iniciativy by měly zvláště usilovat o vytváření vhodného rámce pro podnikatelské jednotky, zlepšovat nakládání s know-how a podporovat transparentnost, pokud jde o trhy a podmínky pro podnikatelské jednotky, a budou zahrnovat technickou pomoc, kde to bude na místě.

Čl. 74

Podpora a ochrana investic

1. Spolupráce bude zaměřena na vytvoření příznivého ovzduší pro soukromé investice, jak domácí, tak zahraniční, které jsou podstatné pro hospodářskou a průmyslovou rekonstrukci v ČR.

2. Zvláštními cíli spolupráce budou:

- zlepšovat institucionální rámec pro investice v ČR;
- - rozšiřovat ze strany ČR a členských států dohody o podpoře a ochraně investic;
- uskutečňovat vhodná opatření pro převod kapitálu;
- pokračovat v deregulaci a zlepšovat ekonomickou infrastrukturu;
- - vyměňovat si informace o příležitostech pro investování formou veletrhů, výstav, týdnů obchodů a jiných akcí.

Čl. 75

Průmyslové normy a posuzování shody

1. Strany budou spolupracovat s cílem dosáhnout plné shody ČR s technickými předpisy Společenství, s Evropskou normalizací a postupy pro posuzování shody.

2. Za tím účelem bude spolupráce usilovat:

- - o podporu používání technických předpisů Společenství, Evropských norem a postupů pro posuzování shody;
- kde je to na místě, o dosažení uzavření dohod o vzájemném uznávání v těchto oblastech;
- - o podporu aktivní a pravidelné účasti ČR v práci specializovaných organizací (CEN, CENELEC, ETSI, EOTC).

3. Společenství poskytne ČR technickou pomoc, kde to bude na místě.

Čl. 76

Spolupráce ve vědě a technice

1. Strany budou rozvíjet spolupráci ve výzkumu a technickém rozvoji. Zvláštní pozornost budou věnovat:

- výměně informací o jejich politice v otázkách vědy a techniky;
- organizování společných vědeckých setkání (seminářů a pracovních setkání);
- společné vědecko-výzkumné činnosti zaměřené na podporu vědeckého pokroku a na předávání technologie a know-how;
- odborné přípravě a programům mobility pro výzkumné pracovníky a odborníky obou stran;
- rozvoji prostředí příznivého pro výzkum a využívání nových technologií a náležitě ochraně duševního vlastnictví vzešlého z výzkumu;
- účasti ČR na programech Společenství v souladu s odstavcem 3.

Kde to bude na místě, bude poskytována technická pomoc.

2. Rada přidružení určí příslušné postupy pro rozvíjení této spolupráce.

3. Spolupráce podle rámcového programu Společenství v oblasti výzkumu a technického rozvoje bude naplňována podle zvláštních ujednání, která budou sjednávána a uzavírána v souladu s právními předpisy každé strany.

Čl. 77

Výchova a odborná příprava

1. Strany budou spolupracovat s cílem zvyšovat úroveň všeobecné vzdělanosti a odborné kvalifikace v ČR, majíce na zřeteli priority ČR. Institucionální rámce a plány spolupráce budou založeny na Evropské nadaci pro odbornou přípravu a na programu TEMPUS. V tomto kontextu by mohla být rovněž zvážena účast ČR na dalších programech Společenství.

2. Spolupráce bude zaměřena zvláště na následující oblasti a s případnými změnami určenými společně stranami:

- reforma systému výchovy a odborné přípravy v ČR;
- počáteční odborná příprava, příprava během výkonu zaměstnání a rekvalifikace, včetně přípravy pracovníků veřejného a soukromého sektoru a vyšších státních zaměstnanců, zejména v prioritních oblastech, které budou určeny;
- spolupráce mezi univerzitami, spolupráce mezi univerzitami a firmami, pohyb učitelů, studentů, administrativních pracovníků a mládeže;
- podpora výuky v oblasti evropských studií v rámci příslušných institucí;
- vzájemné uznávání doby studia a diplomů;

3. V překladatelské oblasti bude spolupráce zaměřena na přípravu překladatelů a tlumočnicků a na prosazování jazykových norem a terminologie Společenství.

Čl. 78

Zemědělství a zemědělsko-průmyslový sektor

1. Spolupráce v této oblasti bude mít za cíl modernizaci zemědělství a zemědělsko-průmyslového sektoru. Bude především usilovat:

- o rozvoj soukromých farem a distribučních sítí, metod skladování, marketingu atd.;
- o modernizaci infrastruktury venkova, (doprava, zásobování vodou, telekomunikace);
- o územní plánování, včetně stavebního a urbanistického plánování;
- o zlepšování produktivity a kvality používáním vhodných metod a výrobků; o poskytování odborné přípravy a monitorování při používání metod proti znečištění spojenému se vstupem;

- o rozvíjení a modernizaci zpracovatelských firem a jejich techniky marketingu;
- o podporu vzájemné provázanosti v zemědělství;
- o podporu průmyslové spolupráce v zemědělství a o výměnu know-how, zejména mezi soukromými sektory v ČR a ve Společenství;
- o rozvoj spolupráce při ochraně zdraví zvířat a rostlin s cílem vytvořit postupnou harmonizaci s normami Společenství prostřednictvím pomoci odborné přípravy a organizování kontrol.

2. K tomuto cíli bude Společenství poskytovat příslušnou technickou pomoc.

Čl. 79

Energetika

1. V rámci zásad tržního hospodářství budou strany spolupracovat k dosažení postupné integrace energetických trhů ČR a Společenství. Budou věnovat zvláštní pozornost návrhům Společenství na Evropskou energetickou chartu a souběžné integraci takových trhů s ostatními zeměmi střední a východní Evropy.

2. Spolupráce bude zahrnovat mezi jiným technickou pomoc, kde to bude na místě, v následujících oblastech:

- formování a plánování energetické politiky jak na národní, tak na regionální úrovni;
- otevírání trhů energie ve větší míře, včetně usnadňování tranzitu plynu a elektrické energie;
- studium modernizace energetických infrastruktur;
- zlepšování distribuce, jakož i zlepšování dodávek a jejich sortimentu;
- řízení a odborná příprava pro energetický sektor;
- rozvoj energetických zdrojů;
- podpora úsporám energie a energetické účinnosti;
- dopad výroby a spotřeby energie na životní prostředí;
- sektor jaderné energie;
- sektory elektrické energie a plynu, včetně zvážení možnosti vzájemného propojení zásobovacích sítí;
- formování rámcových podmínek spolupráce mezi podnikatelskými jednotkami v tomto sektoru, která by mohla zahrnovat i podporu společným podnikům;
- předávání technologií a know-how, které může, je-li to vhodné, zahrnovat podporu a komercializaci efektivních energetických technologií.

Čl. 80

Jaderná bezpečnost

1. Cílem spolupráce je přispívat k bezpečnějšímu využívání jaderné energie.

2. Spolupráce bude zvláště zahrnovat následující otázky:

- jaderná bezpečnost, připravenost na nouzový jaderný stav a jeho řízení;
- ochrana proti záření včetně monitorování záření v životním prostředí;
- problémy palivového cyklu, zabezpečení jaderného materiálu;
- nakládání s radioaktivním odpadem;
- vyřazování z provozu a demontáž jaderných zařízení;
- dekontaminace.

3. Spolupráce bude zahrnovat výměnu informací a zkušeností a vědecko-výzkumnou činnost v souladu s článkem 76.

Čl. 81

Životní prostředí

1. Strany budou rozvíjet a posilovat svou spolupráci v oblasti životního prostředí a lidského zdraví, kterou považují za prioritní.

2. Spolupráce se bude týkat:

- účinného monitorování hladin znečištění; informačních systémů o stavu životního prostředí;
- boje proti regionálnímu a hranice přesahujícímu znečištění ovzduší;
- trvale udržitelného, účinného a ekologicky efektivního využívání energie a její výroby; bezpečnosti průmyslových závodů; rozvoje příslušných technologií a výrobních procesů;
- klasifikace chemikálií a bezpečného zacházení s nimi;
- účinného předcházení a snižování znečištění vod, zvláště zdrojů pitné vody a hranice přesahujících vodních toků;
- snižování odpadů, jejich vracení do oběhu a bezpečného ukládání (včetně radioaktivních odpadů);
- dopadu zemědělství na životní prostředí; eroze půdy; ochrany lesů, flóry a fauny; obnovování ekologické stability venkova;
- územního plánování včetně stavebního a urbanistického plánování;
- užívání ekonomických a fiskálních nástrojů;
- globální změny podnebí a jejího odvrácení;
- uvědomování si významu životního prostředí a výchovy k němu;
- mezinárodních úmluv v oblasti životního prostředí.

3. Spolupráce se bude uskutečňovat prostřednictvím:

- výměny informací a odborníků, včetně informací a odborníků z oblasti předávání čistých technologií; rozvoje informačních systémů v oblasti životního prostředí;
- programů odborné přípravy;
- společné výzkumné činnosti;
- sbližování práva (normy Společenství);
- spolupráce na regionální úrovni (včetně spolupráce v rámci Evropské agentury pro životní prostředí, až bude zřízena Společenstvím) a na mezinárodní úrovni;
- rozvoje strategií, zvláště s přihlédnutím ke globálním a klimatickým otázkám.

Čl. 82

Doprava

1. Strany budou rozvíjet a posilovat spolupráci tak, aby bylo ČR umožněno:

- restrukturalizovat a modernizovat dopravu;
- zlepšovat pohyb cestujících a zboží a přístup na dopravní trh odstraňováním administrativních, technických a ostatních překážek;
- usnadňovat tranzitní přepravu Společenství v ČR formou silniční, železniční, říční a kombinované dopravy;
- dosahovat operačních norem srovnatelných s normami ve Společenství.

2. Spolupráce zahrne především následující:

- ekonomické, právní a technické programy odborné přípravy;
- poskytování technické pomoci a poradenství a výměnu informací;
- poskytování prostředků pro rozvoj infrastruktury v ČR.

3. Spolupráce bude zahrnovat následující prioritní oblasti:

- výstavbu a modernizaci silniční dopravy včetně postupného usnadňování podmínek tranzitu;
- řízení železnic a letišť, včetně spolupráce mezi příslušnými státními orgány;
- modernizaci na hlavních trasách společného zájmu a na transevropských spojích silniční, vnitrozemské vodní, železniční, přístavní a letištní infrastruktury;
- územní plánování včetně stavebního a urbanistického plánování;
- podporu propojené silniční a železniční dopravy, kontejnerizaci, překládky nákladů a výstavbu terminálů;
- výměnu dopravního technického zařízení za účelem vyhovění standardům Společenství;

- podporu společných technologických a výzkumných programů v souladu s článkem 76;
- rozvoj legislativních opatření a uskutečňování takové politiky ve všech oblastech dopravy, která je slučitelná s dopravní politikou Společenství.

Čl. 83

Telekomunikace

1. Strany budou rozšiřovat a upevňovat spolupráci v této oblasti a budou za tímto účelem iniciovat zejména následující činnost:

- výměnu informací o telekomunikační politice;
- výměnu technických a jiných informací a organizování seminářů, pracovních setkání a konferencí pro experty obou stran;
- provádění odborné přípravy a poradenské činnosti;
- uskutečňování převodu technologie;
- realizaci společných projektů za účasti příslušných orgánů obou stran;
- rozvoj evropských norem, systémů ověřování a regulačních přístupů;
- rozvoj nových komunikací, služeb a zařízení, zvláště těch s komerčním uplatněním.

2. Tyto činnosti budou zaměřeny na následující prioritní oblasti:

- modernizaci telekomunikační sítě v ČR a její zapojení do evropské a světové sítě;
- spolupráci uvnitř struktur evropské standardizace;
- integraci transevropských systémů; právní a regulační aspekty telekomunikací;
- řízení telekomunikací v nových ekonomických podmínkách organizační struktury strategie a plánování, zásady nákupu;
- územní plánování, včetně stavebního a urbanistického plánování.

Čl. 84

Bankovníctví, pojišťovnictví, ostatní finanční služby a spolupráce při kontrole

1. Strany budou spolupracovat s cílem vytvořit a rozvíjet vhodný rámec pro podporu bankovníctví, pojišťovnictví a finančních služeb v ČR.

a) Spolupráce bude zaměřena na:

- přijetí společného systému účetnictví, slučitelného s evropskými normami;
- upevňování a restrukturalizaci bankovního a finančního sektoru;
- zlepšování dozoru nad bankovními a finančními službami a jejich regulace;
- přípravu překladů právních předpisů ČR a Společenství;
- přípravu glosářů terminologie;
- výměnu informací, zejména pokud jde o navrhované právní předpisy.

b) K tomuto cíli bude spolupráce zahrnovat poskytování technické pomoci a odbornou přípravu.

2. Strany budou spolupracovat s cílem rozvíjet účinné kontrolní systémy v ČR podle standardních metod a postupů Společenství.

a) Spolupráce bude zaměřena na:

- zřízení nezávislého nejvyššího kontrolního úřadu v ČR;
- zřízení vnitřních kontrolních útvarů ve státních orgánech;
- výměnu příslušných kontrolních informací;
- sjednocení kontrolní dokumentace;
- školicí a poradenskou činnost.

b) K tomuto účelu bude Společenství poskytovat příslušnou technickou pomoc.

Čl. 85

Měnová politika

Na žádost orgánů ČR poskytne Společenství technickou pomoc určenou na podporu úsilí ČR o zavedení plné směnitelnosti koruny a o postupné sblížení její politiky s politikou Evropského měnového systému. Tato pomoc bude zahrnovat neformální výměnu informací o zásadách a fungování Evropského měnového systému.

Čl. 86

Praní peněz

1. Strany souhlasí s nutností vyvíjet veškeré úsilí a spolupráci za účelem předcházet používání jejich finančních soustav k praní příjmů z trestné činnosti všeobecně a z deliktů spojených s narkotiky zvláště.

2. Spolupráce v této oblasti bude zahrnovat administrativní a technickou pomoc s cílem vytvářet vhodné normy proti praní peněz shodné s těmi, které byly přijaty Společenstvím a jinými mezinárodními fóry v této oblasti, včetně Skupiny pro finanční úkoly (FATF).

Čl. 87

Regionální rozvoj

1. Strany budou posilovat vzájemnou spolupráci v regionálním rozvoji a využívání území.

2. Za tímto účelem mohou být podniknuta jakákoliv následující opatření:

- výměna informací mezi státními, regionálními nebo místními orgány o regionální politice a o politice územního plánování;
- poskytování pomoci ČR při formování takové politiky;
- - společné akce regionálních a místních orgánů v oblasti hospodářského rozvoje;
- studium koordinovaných přístupů k rozvoji pohraničních oblastí mezi ČR a Společenstvím a ostatních oblastí v ČR se závažnými regionálními rozdíly;
- výměna návštěv ke zkoumání možností pro spolupráci a pomoc;
- výměna zaměstnanců státní správy nebo odborníků;
- poskytování technické pomoci;
- vytváření programů k výměně informací a zkušeností různými metodami včetně seminářů.

Čl. 88

Sociální spolupráce

1. Pokud jde o zdraví a bezpečnost, budou strany rozvíjet vzájemnou spolupráci s cílem zlepšování úrovně ochrany zdraví a bezpečnosti pracovníků, vycházejíce z úrovně ochrany existující ve Společenství. Spolupráce bude obsahovat zvláště následující:

- poskytování technické pomoci;
- výměnu odborníků;
- spolupráci mezi firmami;
- výměnu informací a administrativní a jinou vhodnou pomoc firmám, odbornou přípravu.

2. Pokud jde o zaměstnanost, bude spolupráce mezi stranami zaměřena především na zlepšování služeb při hledání zaměstnání a poradenských služeb pro různá povolání, na poskytování podpůrných opatření a na podporu místního rozvoje za účelem pomoci průmyslové restrukturalizaci.

Bude rovněž zahrnovat opatření jako vypracování studií, poskytování expertních služeb, informací a odborné přípravy.

3. Pokud jde o sociální zabezpečení, bude spolupráce mezi stranami směřovat k přizpůsobení systému sociálního zabezpečení nové hospodářské a sociální situaci, především poskytováním expertních služeb, informací a odborné přípravy.

Čl. 89

Cestovní ruch

Strany budou zvyšovat a rozvíjet vzájemnou spolupráci, která bude zahrnovat:

- usnadňování obchodu v oblasti cestovního ruchu;
- zvyšování toků informací mezinárodními sítěmi, databankami, atd.;
- - převod know-how prostřednictvím odborné přípravy, výměn, seminářů;
- - realizaci regionálních turistických projektů jako jsou transhraniční projekty, družební města atd.;
- - výměnu názorů a poskytování příslušné výměny informací o
- důležitých otázkách společného zájmu týkajících se oblasti cestovního ruchu;
- podporu rozvoje infrastruktury, jež vede k investování do oblasti cestovního ruchu.

Čl. 90

Malé a střední podniky

1. Strany budou usilovat o rozvoj a upevňování malých a středních podniků v soukromém sektoru a spolupráce mezi malými a středními podniky v ČR a ve Společenství.

2. Budou podporovat výměnu informací a know-how v následujících oblastech:

- zavádění právních, administrativních, technických, daňových a finančních podmínek, potřebných pro zakládání a rozšiřování malých a středních podniků a pro spolupráci přesahující hranice;
- - poskytování specializovaných služeb, požadovaných malými a středními podniky (odborná příprava v oblasti řízení, účetnictví, marketing a kontrola kvality atd.) a posilování zastoupení, poskytujících takové služby;
- vytváření vhodných propojení s provozovateli Společenství s cílem zlepšovat informační tok do malých a středních podniků a podporovat spolupráci přesahující hranice (např. Sít' obchodní spolupráce (BC-NET), Euro-Info Centra, konference atd.).

3. Spolupráce bude zahrnovat poskytování technické pomoci zvláště pro vytváření příslušné institucionální podpory malým a středním podnikům na státní a regionální úrovni, a to pokud jde o finanční, školicí, poradenské, technologické a komerční služby.

Čl. 91

Informace a komunikace

Pokud jde o informace a komunikace, ČR a Společenství podniknou příslušné kroky k povzbuzení účinné vzájemné výměny informací. Přednost bude dána programům zaměřeným na poskytování základních informací o Společenství veřejnosti a určitým kruhům v ČR odbornějších informací, včetně přístupu k databázím Společenství, kde to bude možné.

Čl. 92

Ochrana spotřebitele

1. Strany budou spolupracovat za účelem dosažení plného přizpůsobení ČR systému ochrany spotřebitele ve Společenství.

2. K tomuto účelu bude spolupráce v rámci stávajících možností zahrnovat:

- výměnu informací a odborníků;
- přístup k databázím Společenství;
- školicí operace a technickou pomoc.

Čl. 93

Celnictví

1. Cílem spolupráce bude zabezpečit dodržování všech ustanovení, jejichž přijetí je plánováno v souvislosti s obchodem, a dosáhnout přiblížení celní soustavy ČR celní soustavě Společenství a napomoci tak usnadnění kroků směrem k liberalizaci plánované podle této dohody.

2. Spolupráce bude především zahrnovat:

- výměnu informací;
- rozvoj infrastruktury přesahující hranice mezi stranami;
- vzájemné propojení mezi tranzitními systémy ČR a Společenství;
- zjednodušování prohlídek a formalit při přepravě zboží;
- organizování seminářů a umísťování;

Technická pomoc bude poskytována, kde to bude na místě.

3. Aniž by tím byla dotčena další spolupráce, předpokládaná touto dohodou a zvláště článkem 96, bude se vzájemná spolupráce mezi správními orgány smluvních stran ve věcech celnictví uskutečňovat v souladu s ustanoveními protokolu č. 6.

Čl. 94

Statistická spolupráce

1. Spolupráce v této oblasti bude mít za cíl rozvoj účinného statistického systému, který bude rychle a včas poskytovat spolehlivou statistiku potřebnou pro plánování a sledování procesu reformy a který bude přispívat k rozvoji soukromého podnikání v ČR.

2. Strany budou spolupracovat zejména:

- při posilování statistické služby ČR;
- při dosahování harmonizace se standardními mezinárodními metodami, normami a klasifikacemi (zvláště Společenství);
- při poskytování údajů potřebných pro průběh a sledování ekonomické reformy;
- při poskytování příslušných makroekonomických a mikroekonomických údajů pro hospodářské provozovatele soukromého sektoru;
- při zabezpečování důvěrného charakteru individuálních dat;
- při výměně statistických informací.

3. Společenství bude poskytovat příslušnou technickou pomoc.

Čl. 95

Ekonomika

1. ČR a Společenství budou usnadňovat proces ekonomických reforem a integrace cestou spolupráce za účelem lepšího pochopení podstaty svých ekonomik a cestou provádění hospodářské politiky v tržních hospodářstvích.

2. Za tímto účelem budou ČR a Společenství:

- provádět výměnu informací o makroekonomických výkonech a výhledech a o strategii rozvoje, kde to bude na místě;
- analyzovat společně ekonomické otázky společného zájmu včetně vytváření rámce ekonomické politiky a nástrojů k jejímu uskutečňování;
- podporovat, zvláště prostřednictvím programu Akce pro spolupráci v ekonomice, extenzivní spolupráci mezi ekonomy a manažery v ČR a ve Společenství s cílem urychlovat předávání know-how pro účely koncipování hospodářské politiky a umožňovat širokou distribuci výsledků výzkumu vztahujícího se k této politice.

Čl. 96

Narkotika

1. Spolupráce je zejména zaměřena na zvyšování účinnosti postupů a opatření, jimiž se čelí dodávkám a nedovolenému obchodování s narkotiky a psychotropními látkami a která vedou k omezování zneužívání těchto látek.

2. Smluvní strany se dohodnou na nezbytných metodách spolupráce k dosažení těchto cílů, včetně modalit uskutečňování společných akcí. Jejich akce budou založeny na konzultacích a úzké spolupráci při sledování cílů, postupů a metod v oblastech, uvedených v odstavci 1.

3. Spolupráce mezi smluvními stranami bude zahrnovat technickou a administrativní pomoc, která by se mohla týkat zejména následujících oblastí: příprava a uplatňování vnitrostátních právních předpisů; vytváření institucí a informačních středisek a středisek sociálních a zdravotních; odborná příprava personálu a výzkum; předcházení používání chemických sloučenin pro nedovolenou výrobu narkotik z psychotropních látek.

Strany se mohou dohodnout na začlenění dalších oblastí.

HLAVA VII

Kulturní spolupráce

Čl. 97

1. Strany se zavazují podporovat kulturní spolupráci. Kde to bude na místě, mohou být programy kulturní spolupráce Společenství nebo jednoho či více členských států rozšiřovány na ČR a, v zájmu obou stran, může být rozvíjena další činnost.

Tato spolupráce může zejména pokrývat:

- překlady literárních děl;
- konzervaci a restaurování památek a lokalit (architektonické a kulturní dědictví);
- odbornou přípravu těch, kdož se zabývají kulturními otázkami;
- organizování evropsky orientovaných kulturních událostí.

2. Strany budou spolupracovat při podpoře audiovizuálního průmyslu v Evropě. Audiovizuální sektor v ČR by se mohl nejvýrazněji podílet na činnostech organizovaných Společenstvím v rámci programu MEDIA pro roky 1991 - 1995 v souladu s postupy stanovenými orgány odpovědnými za řízení jednotlivých činností a v souladu s ustanoveními Rozhodnutí Rady Evropských společenství ze dne 21. prosince 1990, jímž byl program vytvořen.

Strany budou koordinovat a, kde to bude na místě, harmonizovat svoji politiku regulace vysílání přes hranice států, technické normy a prosazování evropské audiovizuální technologie.

HLAVA VIII

Finanční spolupráce

Čl. 98

Za účelem dosažení cílů této dohody a v souladu s články 99, 100, 102 a 103 a aniž by byl dotčen článek 101, ČR obdrží dočasnou finanční pomoc od Společenství ve formě grantů a půjček, včetně půjček Evropské investiční banky ve smyslu ustanovení článku 18 Statutu banky.

Čl. 99

Tato finanční pomoc bude pokrývána:

- opatřeními operace PHARE podle nařízení Rady EHS č. 3906/89 ve znění dodatků po celou dobu jejich platnosti; poté budou granty poskytovány Společenstvím buď v rámci Operace PHARE na víceletém základě, nebo jako součást nového finančního víceletého rámce vytvořeného Společenstvím po konzultacích s ČR a se zřetelem k důvodům zakotveným v člancích 102 a 103.
- půjčkou (půjčkami) od Evropské investiční banky před uplynutím doby její (jejich) využitelnosti; Společenství po konzultacích s ČR stanoví maximální částku a dobu využitelnosti půjček od Evropské investiční banky pro ČR na následující roky.

Čl. 100

Cíle a oblasti finanční pomoci Společenství budou zakotveny v indikativním programu, který bude dohodnut mezi oběma stranami. Strany budou informovat Radu přidružení.

Čl. 101

1. Společenství posoudí, v případě zvláštní potřeby, se zřetelem na využitelnost všech finančních zdrojů, na žádost ČR a v součinnosti s mezinárodními finančními institucemi, v kontextu G-24 možnost poskytnout dočasnou finanční pomoc

- na podporu opatření majících za cíl zavést a udržovat směnitelnost měny ČR;
- na podporu úsilí o střednědobou stabilizaci a strukturální úpravy, včetně pomoci v platební bilanci.

2. Tato finanční pomoc předpokládá, že ČR předloží programy podporované MMF v kontextu G-24, podle okolností, pro směnitelnost

a) nebo restrukturalizaci jejího hospodářství, jejich schválení Společenstvím, nepřetržité plnění těchto programů ze strany ČR a, jako nejvyšší cíl, rychlý přechod ke spoléhání na financování ze soukromých zdrojů.

3. Rada přidružení bude informována o podmínkách, za nichž bude poskytována tato pomoc, a o plnění závazků, které ČR převzala v souvislosti s takovou pomocí.

Čl. 102

Finanční pomoc ze strany Společenství bude vyhodnocena ve světle nových potřeb a úrovně rozvoje ČR, se zřetelem na stanovené priority, absorpční kapacitu ekonomiky ČR, schopnost splácet půjčky a na pokrok na cestě k systému tržního hospodářství a v restrukturalizaci v ČR.

Čl. 103

S cílem umožnit optimální využití dosažitelných zdrojů smluvní strany zajistí, že příspěvky Společenství budou poskytovány v těsné součinnosti s příspěvky z ostatních zdrojů, jako od členských států, ostatních zemí, včetně G-24 a mezinárodních finančních institucí jako Mezinárodní měnový fond, Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj a Evropská banka pro obnovu a rozvoj.

HLAVA IX

Institucionální, všeobecná a závěrečná ustanovení

Čl. 104

Tímto se zřizuje Rada přidružení, která bude dohlížet na provádění této dohody. Bude se scházet na ministerské úrovni jednou do roka a tehdy, když si to vyžádají okolnosti. Bude posuzovat jakékoliv významné otázky vyplývající z rámce této dohody a jakékoliv jiné dvoustranné nebo mezinárodní otázky společného zájmu.

Čl. 105

1. Rada přidružení bude složena ze členů jmenovaných vládou ČR na jedné straně a ze členů Rady Evropských společenství a ze členů Komise Evropských společenství na straně druhé.
2. Členové Rady přidružení se mohou nechat zastupovat za podmínek, které budou zakotveny v jejím jednacím řádu.
3. Rada přidružení stanoví svůj jednací řád.
4. V předsednictví Rady přidružení se budou střídat člen Rady Evropských společenství a člen vlády ČR v souladu s ustanoveními zakotvenými v jejím jednacím řádu.
5. Tam, kde je to na místě, Evropská investiční banka se účastní na práci Rady přidružení jako pozorovatel.

Čl. 106

Rada přidružení bude pro účely dosahování cílů této dohody nadána pravomocí přijímat rozhodnutí v případech v ní stanovených. Přijatá rozhodnutí budou závazná pro obě strany, které podniknou opatření nezbytná k realizaci přijatých rozhodnutí. Rada přidružení může také činit příslušná doporučení.

Svá rozhodnutí a doporučení bude formulovat po dohodě stran.

Čl. 107

1. Každá ze stran může předložit Radě přidružení jakýkoliv spor vztahující se k použití nebo výkladu této dohody.
2. Rada přidružení může vyřešit spor rozhodnutím.
3. Každá strana bude vázána podniknout opatření k provedení rozhodnutí uvedeného v odstavci 2.
4. V případě, že nebude možné vyřešit spor v souladu s odstavcem 2 tohoto článku, kterákoliv strana může notifikovat druhé straně jmenování rozhodce; druhá strana musí pak jmenovat druhého rozhodce do dvou měsíců. Pro účely této procedury budou Společenství a členské státy pokládány za jednu stranu sporu. Rada přidružení jmenuje třetího rozhodce. Rozhodnutí rozhodců budou přijímána většinou hlasů. Každá strana sporu musí podniknout kroky, jež si žádá provedení rozhodnutí rozhodců.

Čl. 108

1. Radě přidružení bude při výkonu jejích povinností nápomocen Výbor přidružení, složený z představitelů vlády ČR na jedné straně a z představitelů Rady Evropských společenství a členů Komise Evropských společenství na straně druhé, obvykle na úrovni vyšších státních úředníků.

Ve svém jednacím řádu určí Rada přidružení povinnosti Výboru přidružení, které budou zahrnovat přípravu zasedání Rady přidružení a způsob činnosti Výboru.

2. Rada přidružení může delegovat na Výbor přidružení kteroukoliv ze svých pravomocí. V takovém případě bude Výbor přidružení přijímat svá rozhodnutí v souladu s podmínkami uvedenými v článku 106.

Čl. 109

Rada přidružení může rozhodnout o vytvoření jakéhokoliv jiného zvláštního výboru nebo orgánu, který jí může pomáhat při plnění jejích povinností.

Ve svém jednacím řádu určí Rada přidružení složení a povinnosti takových výborů nebo orgánů a způsob jejich činnosti.

Čl. 110

Tímto se vytváří Parlamentní výbor přidružení. Bude fórem pro členy Parlamentu ČR a členy Evropského parlamentu ke schůzkám a výměně názorů. Bude se scházet v intervalech, které si sám stanoví.

Čl. 111

1. Parlamentní výbor přidružení bude sestávat ze členů Parlamentu ČR na jedné straně a členů Evropského parlamentu na straně druhé.

2. Parlamentní výbor přidružení si stanoví jednací řád.

3. V předsednictví Parlamentního výboru přidružení se bude střídat Parlament ČR a Evropský parlament v souladu s ustanoveními zakotvenými v jeho jednacím řádu.

Čl. 112

Parlamentní výbor přidružení může požadovat příslušné informace o provádění této dohody od Rady přidružení, která pak Výboru tyto požadované informace poskytne.

Parlamentní výbor přidružení bude informován o rozhodnutích Rady přidružení.

Parlamentní výbor přidružení může podávat doporučení Radě přidružení.

Čl. 113

V rámci této dohody se každá strana zavazuje zajistit fyzickým a právnickým osobám druhé strany ve srovnání s jejími vlastními státními příslušníky nediskriminovaný přístup k příslušným soudním a správním orgánům stran, aby mohly hájit svá osobní a majetková práva včetně těch, která se týkají duševního, průmyslového a obchodního vlastnictví.

Čl. 114

Nic v této dohodě nebrání smluvní straně, aby přijala jakákoliv opatření:

(a) která považuje za nezbytná k předcházení úniku informací v rozporu s jejími základními bezpečnostními zájmy;

(b) která se vztahují k výrobě zbraní, munice nebo válečného materiálu nebo k obchodu s nimi, nebo k výzkumu, vývoji nebo výrobě nezbytné pro účely obrany s tím, že taková opatření nepoškodí podmínky soutěže, pokud jde o výrobky, které nejsou zvláště určeny pro vojenské účely;

(c) která považuje za nezbytná pro vlastní bezpečnost v případě vážných vnitřních nepokojů, jež ohrožují zachování práva a pořádku, v době války nebo vážného mezinárodního napětí, jež vytváří hrozbu války nebo pro plnění závazků, které přijala za účelem zachování míru a mezinárodní bezpečnosti.

Čl. 115

1. V oblastech, na něž se tato dohoda vztahuje, a aniž by byla dotčena jakákoliv zvláštní ustanovení v ní obsažená:

- opatření používaná ČR vůči Společenství nebudou zakládat diskriminaci mezi členskými státy, jejich státními občany nebo jejich společnostmi a firmami,
- opatření používaná Společenstvím vůči ČR nebudou zakládat diskriminaci mezi jejími státními občany nebo jejími společnostmi a firmami.

2. Ustanovení odstavce 1 se nedotýkají práva smluvních stran použít příslušná ustanovení jejich fiskálních právních předpisů na daňové poplatníky, kteří nejsou v totožném postavení, pokud jde o místo jejich pobytu.

Čl. 116

Výrobky mající původ v ČR nebudou požívat příznivějšího zacházení při dovozu do Společenství než je zacházení, které používají členské státy mezi sebou.

Zacházení poskytnuté ČR podle hlavy IV a oddílu I hlavy V nebude příznivější než zacházení, které si přiznávají členské státy mezi sebou.

Čl. 117

1. Strany podniknou všechna obecná nebo zvláštní opatření požadovaná ke splnění jejich závazků podle této dohody. Budou sledovat dosažení cílů vytyčených touto dohodou.

2. Jestliže jedna strana má za to, že druhá strana nesplnila závazek podle této dohody, může podniknout příslušná opatření. Dříve, než tak učiní, poskytne Radě přidružení veškeré příslušné informace požadované pro důkladné posouzení situace, za účelem nalezení řešení přijatelného pro strany, s výjimkou případů zvláštní naléhavosti.

Při výběru opatření musí být dána přednost takovým, která nejméně naruší působení této dohody. Tato opatření budou neprodleně oznámena Radě přidružení a budou předmětem konzultací v Radě přidružení, jestliže o to druhá strana požádá.

Čl. 118

Dokud podle této dohody nebude dosaženo rovných práv pro jednotlivce a provozovatele hospodářských činností, nebude se tato dohoda dotýkat práv, která jim byla zaručena stávajícími dohodami, které zavazují ČR na jedné straně a jeden nebo více členských států na straně druhé.

Čl. 119

Protokoly 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 8 a přílohy I až XVII, budou tvořit nedílnou součást této dohody.

Čl. 120

Tato dohoda se uzavírá na neomezenou dobu.

Kterákoliv ze stran může vypovědět tuto dohodu tím, že to oznámí druhé straně. Tato dohoda přestane platit šest měsíců ode dne takového oznámení.

Čl. 121

Tato dohoda se bude vztahovat na jedné straně na území ČR a na straně druhé na území, na něž se vztahují smlouvy zakládající Evropské hospodářské společenství, Evropské společenství pro atomovou energii a Evropské společenství uhlí a oceli, za podmínek v nich stanovených.

Čl. 122

Tato dohoda je sjednána v jazycích: českém, anglickém, dánském, francouzském, holandském, italském, německém, portugalském, řeckém a španělském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.

Čl. 123

Tato dohoda bude schválena smluvními stranami podle jejich vlastních postupů.

Tato dohoda vstoupí v platnost prvního dne druhého měsíce následujícího po dni, kdy si smluvní strany vzájemně oznámí, že postupy uvedené v prvním odstavci byly završeny.

Svým vstupem v platnost tato dohoda nahradí Dohodu mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Evropským hospodářským společenstvím a Evropským společenstvím pro atomovou energii o obchodu, obchodní a hospodářské spolupráci, podepsanou v Bruselu 7. května 1990 a Protokol mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Evropským společenstvím uhlí a oceli, parafovaný v Bruselu 28. června 1991 před jeho vstupem v platnost.

Čl. 124

1. Vzhledem k tomu, že ustanovení odpovídající určitým částem této dohody a zároveň Evropské dohody, podepsané mezi Společenstvím a jeho členskými státy a ČSFR 16. prosince 1991, zvláště ta ustanovení, která se týkají pohybu zboží, jsou prováděna od 1. března 1992 na základě Prozatímní dohody o obchodu a otázkách s obchodem souvisejících, uzavřené mezi ČSFR a Společenstvím a podepsané 16. prosince 1991 a dále novelizované na základě doplňkových protokolů mezi Společenstvím a ČR a SR, smluvní strany souhlasí, že za takových okolností pro účely hlavy III, článků 64, 66 a 67 této dohody a protokolů č. 1 (s výjimkou článku 3), 2, 3, 3, 5 a 6, pojem "den vstupu této dohody v platnost" znamená - 1. březen 1992, pokud jde o závazku vstupující v účinnost ke dni vstupu této dohody v platnost a - 1. leden 1992, pokud jde o závazky vstupující v účinnost po dni vstupu v platnost s odkazem na den vstupu v platnost.

2. Pokud vstoupí tato dohoda v platnost po 1. lednu kteréhokoliv roku, platí ustanovení protokolu č. 7.

NA DŮKAZ ČEHOŽ níže podepsaní zplnomocnění zástupci podepsali tuto dohodu.

Za Českou republiku:

Josef Zieleniec v. r.

ministr zahraničních věcí

Za Belgické království:

Robert Urbain v. r.

ministr zahraničního obchodu a evropských záležitostí

Za Dánské království:

Niels Helveg Petersen v. r.

ministr zahraničních věcí

Za Spolkovou republiku Německo:

Klaus Kinkel v. r.

ministr zahraničních věcí

Za Řeckou republiku:

Michel Papaconstantinou v. r.

ministr zahraničních věcí

Za Španělské království:
Javier Solana Madariaga v. r.
ministr zahraničních věcí

Za Francouzskou republiku:
Alain Juppé v. r.
ministr zahraničních věcí

Za Irsko:
Dick Spring v. r.
ministr zahraničních věcí

Za Italskou republiku:
Paolo Baratta v. r.
ministr zahraničního obchodu

Za Lucemburské velkovévodství:
Jacques F. Poos v. r.
ministr zahraničních věcí

Za Nizozemské království:
Peter H. Kooijmans v. r.
ministr zahraničních věcí

Za Portugalskou republiku:
José Manuel Durao Barroso v. r.
ministr zahraničních věcí

Za Spojené království Velké Británie a Severního Irska:
David Heathcoat-Amory v. r.
Státní tajemník pro zahraniční věci

Za Radu a Komisi Evropských společenství:
Sir Leon Brittan v. r.
viceprezident Komise ES
Hans van den Broek v. r.
člen Komise ES
Willy Claes v. r.
ministr zahraničních věcí Belgického království, předseda Rady ES